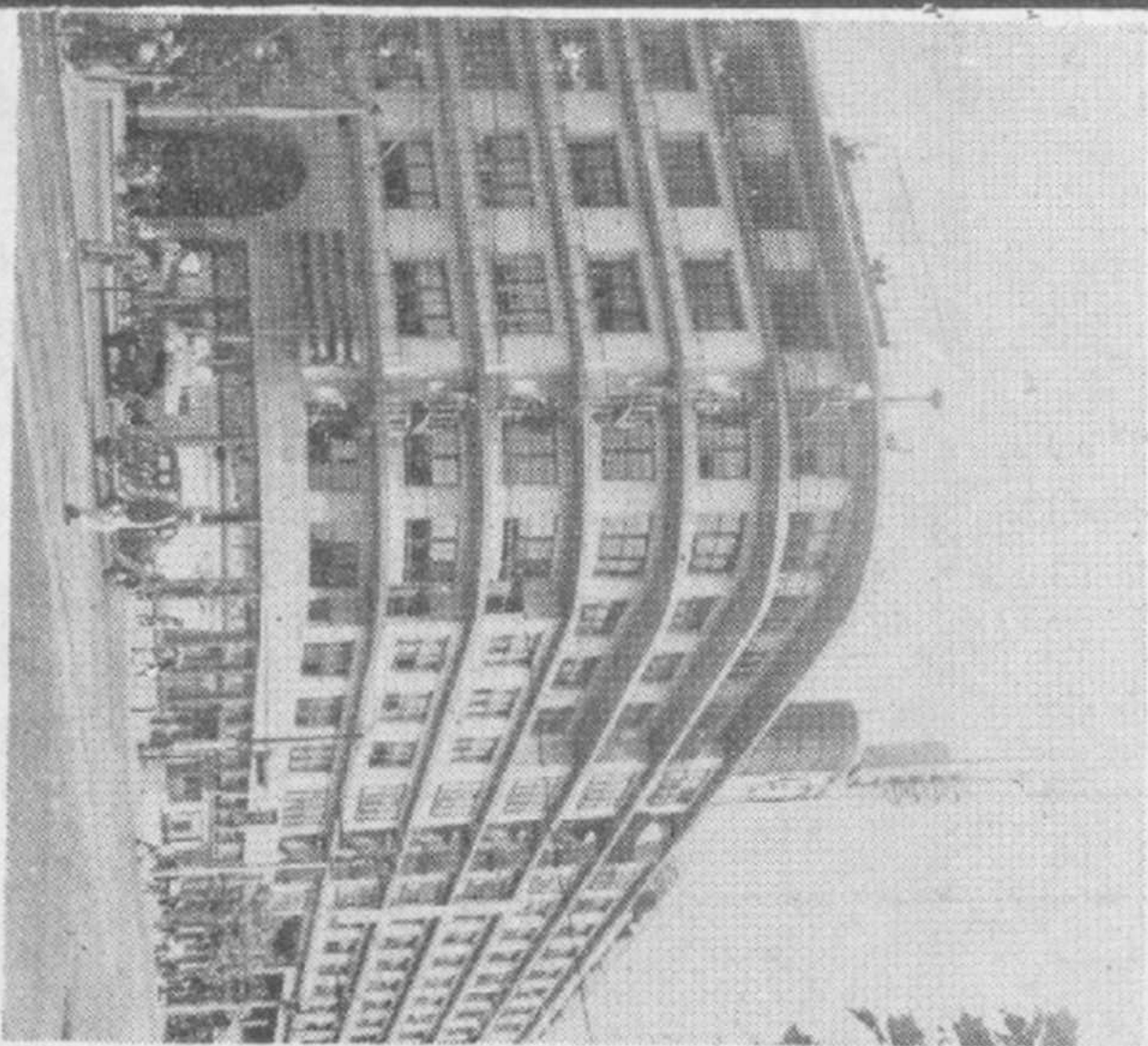

No mb o

1939

エス・パシフィック

十一月號

ARE VUOORIENTA

Japan No. 11

財団法人 日本エスペラント學會發行圖書

學習書・教科書・辭典

定價送料
圓 錢

エスペラント捷徑	多少外國語の素養ある人のため最良の獨習書	0.50	6
エスペラント講座	外國語を全然知らぬ人にABCから教へる講座	0.50	6
エスペラント案内	エスペラントとは何かから始め文法全般まで	0.30	3
新撰エス和辭典	語數豊富, 譯語正確, 携帶至便 上	0.80	6 並 0.60 6
新撰和エス辭典	見出語數6萬, 出典明示, 附錄豊富, 印刷鮮明	2.50	6

點字エスペラント文法と小辭典	1.00	6	エスペラントの鍵	0.05	3
エスペラント初等讀本	0.30	3	エスペラント講習用書	0.30	3
エスペラント中等讀本	0.30	3	エスペラント短期講習用書	0.20	3
エスペラント童話讀本	0.20	3	イソップ物語 深切明快・脚註付	0.25	3

ザメンホフ讀本	ザ著作拔萃 I 翻譯篇, II 原作篇, III. ザメンホフ論	各 0.20	3
		合卷	0.50 6

エスペラント醫學文範	醫學論文の好模範, 醫學生の講習會用に最好適	0.40	3
------------	------------------------	------	---

エスペラント文例集	重要單語 720 造語例文例	0.80	6 函入カード版 1.50 14
-----------	----------------	------	------------------

新撰エスペラント手紙の書方	例文豊富, 書翰百科辭典の觀, 370 頁	1.20	10
---------------	-----------------------	------	----

エスペラント日記の書方	365日 1日1例文, 社會萬般の記録, 譯註付	1.20	9
-------------	--------------------------	------	---

エスペラント發音研究	エスペラント發音上の疑問の點は何でもわかる	0.30	3
------------	-----------------------	------	---

リングヴァイ・レスポンドイ	ザメンホフの質疑應答集, 學習者必備の書	0.50	6
---------------	----------------------	------	---

エスペラント文庫

ザメンホフの生涯	0.40	6	國際通信の常識	0.50	3	エスペラントの會話	0.40	3
----------	------	---	---------	------	---	-----------	------	---

エスペラント文藝讀本

スラヴ篇 ツルゲネフ, チェホフ	0.25	3	フランス篇 ドオデ, ユウゴ等	0.25	3
沙翁悲劇篇 ハムレット他 3	0.30	3	北歐篇 付「アンデルセンと Z」	0.30	3

對 譯 詳 註 書

マテオ・ファルコネ	メリメ作	0.30	3	代理通譯	ベルナール作	0.30	3
ハイネ詩集	珠玉の詩 40 篇	0.30	3	魔法使	ザイデル爐邊物語から	0.30	3
レイモント短篇集	2 篇	0.30	3	エスペラント童話集		0.70	3
愛あるところ神あり	トルストイ作。附「エス語研究書解題」。	282頁				1.50	9

エスペラント書き文獻

日本書紀	I 神代紀・神武天皇紀 II 綏靖天皇紀——應神天皇紀 III 仁德天皇紀——宣化天皇紀 IV 欽明天皇紀——皇極天皇紀 I, II, III 各	1.20	9 IV 1.80 10
------	---	------	--------------

惜しみなく愛は奪ふ	有島武郎著	0.75	6	ヴェルダ・カルト	石原榮三郎作	1.00	6
中村博士遺稿集	原作, 翻譯	0.70	6	海神丸	野上彌生子作	0.40	3
東洋の俠血兒	長谷川伸作	0.45	6	倫敦塔	夏目漱石作	0.15	3
霧の中	山本有三作ラジオ劇	0.15	3	日本民族の起源		0.10	3
佛說阿彌陀經		0.15	3	日本小史	野村佐一郎著	0.20	3
大學中庸	特	0.75	6 並 0.60 9	孝 經		0.30	3

歐羅巴親類廻り	上 0.95 10 並 0.85 10	國語 擁護を論じて國際語に及ぶ	0.20	3
---------	---------------------	-----------------	------	---

本郷元町1丁目・振替東京11325番

内外發行エスペラント圖書のくはしい目錄は往復はがきでお申込み次第お送りします

・ 辭書は新撰・

内容最大	語彙最新
典據明示	譯語正確
製本堅牢	印刷鮮明
價格至廉	携帶至便

見出語約七萬；各種専門語，最新語網羅
携帶に至便なコンサイス型 (7.5×15cm)
二段組，一段 67 行 ・ 總紙數 824 頁
優美で，堅牢な革表紙，瀟洒な金文字入
薄手で，優秀なユニオン B 印 26 听紙使用
鮮明無比な最新技術による寫真凸版印刷
普通語彙 674 頁，人名，地名，星座名 70 頁
和文エス譯その他日常必要な附録 50 頁

岡本好次 新撰和エス 辭典

新撰和エス辭典 岡本好次篇 増補改訂版

並製(クロース装)六十錢・送料六錢 ★ 上製(革装)八十錢・送料六錢

エス和辭典中最良なるものとして定評ある本書はすでに五十數版に達し我が國エスペラント運動史上に燦然たる金字塔を築きあげた。型はポケットに忍ばすに適する小型であるが，語彙は最新のものに到るまで收載して最も豊富であり譯語は最も正確である

定價二圓五十錢

送料六錢

財團法人 日本エスペラント學會

東京市本郷區元町一丁目

電話小石川 5415 番
振替東京 11325 番

エスペラント
LA REVUO ORIENTA

• Novembro 1939 •

表紙: El la japana arkitekturo—Magazeno
Sirokiya

扉: 三宅史平・轉機に立つ
Ŝ. Mijake: Ĉu halti?

LA ENHAVO

Literaturo kaj Arto

K. Nohara: Al karaj legantoj de Kroniko Japana 2
野原休一・日本書紀完成に際し譯者から

T. Maeda: Parolas pri la nuntempa *ukiyoe* 6
前田 勤・現代浮世繪を語る

Scienco

T. Taguĉi: La klimato de Nipponlando en historia epoko... 12
田口龍雄・日本氣象史料から

Lingva studo

岡本好次・言語による表現のちがい 32
K. Okamoto: Diferenco de esprimoj laŭ lingvoj

Ĉambro por virinoj

Ĉ. Ida, Y. Miyagi: Iom pri teo 24
井田千枝子, 宮城幸子・茶に寄せて

Lernigo

川崎直一・形容詞+名詞 30
N. Kawasaki: Adjektivo+substantivo

Krestomatio Kreskanta・Vidaĵoj el la vojo de Dolomitoj .. 16
現代文範・ドロミト連山道からの眺め

伊藤己酉三・和文エス譯研究室 27
K. Ito: Studo de la tradukarto

El novaĵoj 20
時事文研究

Movado

大戦前夜の大會 38
Pri la 31-a Universala Esp. kongreso

北海道大會普通試験問題 31
Problemoj de Ekzameno pri elementa kono

Literaturo kreskas (新刊紹介) 36

公告・普通學力檢定試験變更(福岡) 46

Diversaĵoj

特輯・中等教育における外國語問題の再検討(つづき)

Enketo: Problemo pri la lingvoedukado en la duagrada
lernejoj 11
小林英夫 井上仁吉

Kroniko

LA REVUO ORIENTA 41
海外の話題から—北海道エス大會—新聞雑誌とエス—各地報道—本郷
だより

エスペラント

十一月號

轉機に立つ

3-4 年まえのことである。

アメリカへ行つて來たエスペランティストから、こうゆう報告を受けた。

そのひとが、アメリカで逢つた新しい學習者に、あなたはどんな書物でエスペラントを學びましたかとたずねたところこれで、といつて、さしだしたもの——これが、なんと、わが學會發行の、外人むき宣傳パンフレット “Esperanto Grammar & Vocabulary” であつた。しかも、こうした例には幾度か出逢つたとゆうのである。

この報告は、しかし、わたくしを驚かさなかつた。なぜならば、このパンフレットは、わが學會から、すでに數千部をアメリカへ送つていたからである。

今日のヨーロッパの複雑微妙な現象は、世界のエスペランティストに對し、こののちへの見通しについて——勿論、かぎられた期間に對してであるが——悲觀的印象を與えている。日本のエスペランティストもまた、この例に洩れることができない。これは、いままでの國際エスペラント運動が、その實力のしからしめるところに従つて、ヨーロッパ中心的であり、日本のそれも——たとえば、支那事變に際しての國際宣傳戦への参加にあたつても——ヨーロッパを對象として、はじめて意義を持つていた以上、當然の結論である。

このとき、われわれは、うえにあげたエピソードを思い出したいのである。

今日のヨーロッパにうごめく事態が決定的のものとなるとき、ヨーロッパのエスペラント運動は不活躍に陥るおそれがあるが、このときこそ、從來後輩的存在であつた日本のエスペラント運動が一躍して、先輩的地位に立つべき契機である。

すなわち、こののち日本のエスペラント運動は、東洋諸國、大洋洲、南北アメリカのエスペラント運動に對する指導的地位に立つことになるのである。

しかし、ここに「指導」とゆうは、いたらずに、聲をおうきくして叫ぶことではない。これは、運動に對するわれわれの經驗、言語についての技術、さらに實用の資料を、かれらに與えることである。

このためには、われわれは、われわれ自身の技術をますます磨き、また一面、この技術を役立てて、すぐれた出版物をさかんに出さなければならない。

この出版物は、日本個有のものにかぎられる必要はないが、自然、直接的に日本文化を宣揚するものが、そのうちに大きな率を占めることとなるであらう。

そして、これらの出版によつて得るところ、それは、

1) それら諸國のエスペラント運動への刺戟となると同時に、それは、かえつて、われわれのエスペラント實用の分野を擴げることに役立つであらう。

2) 日本文化の宣揚となり、これら太平洋沿岸および大西洋西岸の國國に、日本理解の途を開くことになるであらう。

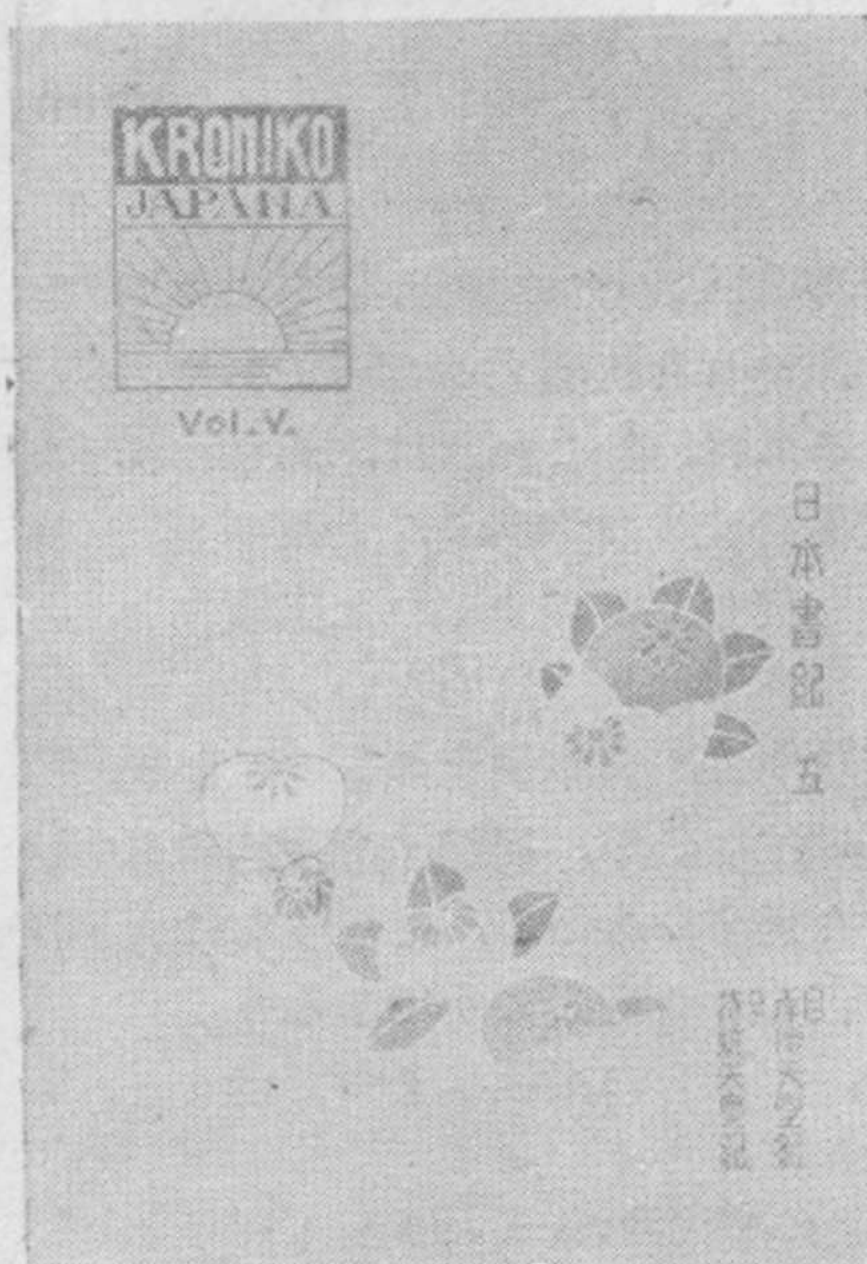
3) これら出版物の輸出によつて、いくぶんなりとも貿易改善に役立つことができるであらう。

わたくしは、日本全國のエスペランティスト諸氏が、ここに述べられた意義の重要性をよく認識し、十分な協力を與えられることを期待する。 三宅史平

Al Karaj Legantoj

Okaze de eldono de la lasta volumo de KRONIKO JAPANA
el la tradukinto

*„La Reganto de la Lando de Levi-
ĝanta Suno al la Reganto de la
Lando de Subiranta Suno—Ĉu vi
fartas bone?“*

Ĉi-tio estas la unuaj linioj de la letero, skribita de la japana regento Syotoku Taisi al la ĉina imperiestro Jang-ti de Sui (Zui no Yōdai), okaze ke oficiala sendito estis sendata al Ĉinujo por la unua fojo, en la jaro 15 de la 33a Mikadino-regantino Suiko Tennō (667 p.K.) Kompreneble la adresito devas esti kontenta pro ĝentila saluto de la fremdlanda suvereno. En la fakto, tamen, tute

male, la ĉina imperiestro indignis. Laŭ „Kroniko de Sui-dinastio,“ Jang-ti grumblis: „De nun, oni ne akceptu maldecan leteron de barbaroj.“—Efektive, Ĉinujo estas la unika civilizita lando en la mondo; ĉiuj aliaj landoj estas barbarujoj. Spite de sia barbareco, oni kuraĝas levi sian ĉefon en la egalan pozicion kun la Filo de Ĉielo mem. Ho kia impertinentaĵo! Kia ofendaĵo!—Tio estas kialo, ke la ĉina imperiestro indignis. Megalomanieca pensado okupis tiamajn (eĉ ĝis moderne) ĉinojn tiamaniere, pro troa fiereco pri civilizo de sia propra lando.

Sed tio estas nenio eksterordinara, nenio karakteriza al la popolo de la memnomita „Civilizita Mezolando“ de la aliaj tagoj. Sennombraj ekzemploj de la similaĵo estas troveblaj en la historio de Eŭropo kaj Ameriko.

La antikvaj judoj taksis sin kiel elektitan popolon de la Eternulo. Ĉe ili,

la vorto „alinacio“ estis samsignifa kun „malpiulo.“ *Estis* (ne anstataŭigu la finaĵon per „as“!) same ĉe Eŭropanoj. En iliaj lingvoj, „koloraj (ne blankaj) rasoj“ *estis* io malsuperhoma. Jesuo Kristo instruis al ili, ke ĉiuj homoj estas kunfratoj. Sed ili praktikadis la instruadojn laŭ sia oportuneco nur al la blankuloj. Kampatindaj afrikanoj estis elĉasitaj kvazaŭ sovaĝaj bestoj, kaj vendataj en Ameriko. Idoj de la piaj puritanoj uzadis ĉashundojn kontraŭ enlandaj indiĝenoj. Iloke en la Oriento, ĉe enirejo de parko apartenanta al „luta teritorio“, troviĝis iam (antaŭ ne tre longe) anonctabulo, kun vortoj: „Ĉinoj kaj hundoj ne povas eniri,“ en eŭropa lingvo. La subtenanto de la Ligo de Nacioj, la protektanto de la internacia justeco, iam permesis al si „invadi“ la landojn de hindoj, de birmanoj, de boeroj, ktp. ktp. Sed li neniom sin riproĉis, ĉar la invaditoj estis ne-eŭropanoj.

La reĝino Liliokalani devigite forlasis la patrujon, kaj la lando Havajo fariĝis teritorio de „la lando de libereco“, sed neniu riproĉis ĝin, ĉar kanakoj estis brunhaŭtaj. Usono helpis al Panamo sendependiĝi de Kolombio, kaj tuta Eŭropo kaj Ameriko estis indiferentaj, sed kiam Manĉukuo deklaris memstarecon, la tuta mondo ektumultis pro severa riproĉo, ĉar Japanujo, la lando de flavuloj, rilatis al la afero. Kiam Ĉinujo koncesis la duoninsulon Rjootoo (Liootung) al Japanujo, la tri eŭropaj potencoj, Rusujo, Germanujo kaj Francujo, „bonvole konsilis“ al Japanujo, ne aneksi la teritorion el la kontinento, ĉar tio kaŭzas minacon al la paco de la Oriento. Kaj tuj post kiam Japanujo redonis la duoninsulon laŭ la konsilo, Rusujo „luis“ la saman teritorion; Germanujo „luis“ Cing-taŭ'n; Francujo „luis“ Kvang-ĉou'n; Anglujo „luis“ Veihajvej'n. Ĉi-tiun fojon, tamen, neniu potenco „bonvole konsilis“ al ili ne „lui“ la teritoriojn, ĉar ili ĉiuj estis blankuloj.

La lando de libera komercado vendadis opion al ĉinoj. La ĉina aŭtoritato ne deziris ke sano de ilia popolo estas viktimita pro profito de alilandaj komercistoj, kaj rifuzis aĉeti la venenon. Tiam la lando de libera komercado sendis batalŝipojn kaj frapis la obstinulojn, kaj deprenis de ili la insulon kiel punpagadon. Ĉi-okaze, neniu pensis ke *gentleman'eco* de sia patrujo estus difektita, ĉar la ĉinoj estis ne-eŭropanoj. „Estas ankaŭ multaj aliaj faroj...; kaj mi supozas, ke se ĉiuj el ili estus skribitaj detale, la tuta mondo ne havus lokon por la skribataj libroj.“ Sed jam estas sufiĉe. Mi ne celas kritiki la farojn de la blankaj nacioj en estinteco, kiujn ili mem konsideris tute justaj antaŭ Dio. Mi nur volas klarigi al vi jenon: *Ĉiu nacio aŭ raso, kiu estas tro fiero pri sia propra kulturo, kaj ne scias ke alia nacio aŭ raso havas ankaŭ sian propran kulturon, emas konsideri sin mem la unika civilizito, kaj*

ĉiujn aliajn barbaroj, malpiuloj, aŭ io malsuperhoma. Tiele trompis sin la antikvaj ĉinoj, la antikvaj judoj kaj la modernaj blankuloj.

La ideo de la antikvaj japanoj estis malsama. Kompreneble, ili ankaŭ estis fieraj pro sia propra kulturo. La nacia religio eĉ faris ilin kredi, ke ili estas aparte kreitaj kaj speciale favorataj homoj. Sed aliflanke, ili bone sciis, ke „transe de la maro troviĝas *lando de trezoro*“ (t.e. civilizita lando). Ili ne konsideris ĉiujn aliajn naciojn tute senkulturaj barbaroj. Kontraŭe, ili bone sciis, ke estas necese alpreni kaj *asimili* alinacian kulturon por plibonigi sian nacian vivon, spirite kaj materiale. Eĉ la malgrandaj ŝtatoj en Kore-duon-insulo, kiuj politike dependis de Japanujo, estis alte taksitaj, ne nur kiel tributantoj de valoraj lokaj produktaĵoj, sed ankaŭ kiel kontribuantoj al la progreso de civilizacio.

La granda patrioto kaj reformisto Syōtoku Taisi intencis ekhavi senperan komuniĝon kun Ĉinujo, kies scienco, literaturo, arto, industrio kc. estis ĝis tiam enportataj pere de la koreaj ŝtatoj, kaj tiucele li deziris amikiĝi kun la ĉina kortego. Bedaŭrinde, tamen, la ĉina kortego estis tro aroganta por interlati egalrajte kun „la barbaroj.“

Tio okazis en la jaro 607 (j. 1267 post surtroniĝo de Zinmu Tennō, t.e. j. 15 de la Mikadino Suiko Tennō), ke la oficiala sendito unuafoje vizitis la ĉinan ĉefurbon. Kaj 13-jarojn pli malfrue, en la jaro 620 (j. 28 de Suiko Tennō), kompilado de la libroj: „Historio de la Mikadoj,“ „Historio de la Provincoj,“ „Historioj de Omi, Murazi, kc.“ estis kompletigataj de la kronprinco Syōto u Taisi kaj la ĉefministro Soga-no-Umako. Kredeble, la saĝaj diplomatoj bone sciis, ke la korprofunda tradicia antaŭjuĝo ĉe l' ĉinoj ne estas facile venkebla, kaj pro tio, *por ekkonigi ilin pri ekzisto de la alia egalrajta regno, estas necese montri al ili nian nacian historion*, kiu supreniras ĝis la mondkreiĝo.

Manuskripto de „Historio de la Mikadoj“ kc. estis konservitaj en la domo de la ĉefministro. Pli malfrue, tamen, en la jaro 644 (j. 4 de Kwōgyoku Tennō), ili estis forbruligataj de la ĉefministro Soga-no-Emizi, escepte de parto de „Historio de la Provincoj.“ En la tempo de Tenmu Tennō kaj Dito Tennō, komisionoj estis plurfoje organizataj por rekompili la historion, kaj fine en la jaro 720 (4-a jaro de Yōrō-epoko en la regtempo de Gensyō Tennō), „Kroniko Japana“ (originala titolo Nihon-gi aŭ Nihon Syoki) estis kompletigata de la princo Toneri kaj aliaj lernintoj. Ĝi tiam ekzistis el 30 libroj da ĉefa teksto kaj 1 libro da geneologiaj listoj. La geneologia libro jam perdiĝis, kaj ni havas nur la ĉefan tekston.

ĝi estis la sankta biblio: ĝi enhavas ĉiujn tradiciajn rakontojn pri kreo de la lando, origino de la lando, agoj de Dioj, deveno de la nacio kc., kiuj faris fundamenton de la nacia religio. Al la reganta klaso, ĝi estis la direktilo de administrado: ĝi enhavas la profetaĵon de la Sundiino pri „ĉiam prosperonta estonteco de la imperio, regota por ĉiam ekskluzive de la rekta linio de Ŝia idaro mem,” kaj la historion de „la fondado de la imperio sur la vasta kaj eterne daŭranta bazo,” kaj de la regmaniero de la imperiestraj prapatroj, kiuj „plantis la virton profunde en la koron de la popolo.” Mallonge dirite, oni povas trovi en ĝi, „la esencon de nia floranta nacieco,” kaj elĉerpi de ĝi „la fundamentan principon de la edukado” (ne nur de la popolo, sed ankaŭ de la reganta klaso). Tio estas kialo, ke „la kurso pri Nihon Syoki” estis oficiale organizita de tempo al tempo en la kortego, por esti ĉeestita de ĉiuj alterangaj ŝtataj oficistoj.

* * * *

Karaj fremdlandaj Esperantistoj! Eble vi nun povas konjekti kion celas kaj al vi atendas la tradukinto de „K. J.” Kompreneble, vi jam ne konsideras nin barbaroj kiel la iama ĉina imperiestro, nek malestimas nin pro flavo de la haŭto. Sed bedaŭrinde ĝis hodiaŭ nur iomete da aferoj japanaj estas konataj de vi fremdlandanoj. Miloj da turistoj venas ĉi-tien ĉiujare. Kun admiro ili rigardas la monton Huzi, la templon Nikkō, la budhan statuegon en Nara, kc, kc.; kun intereso ili observas la komercajn kaj industriajn centrojn en Osaka, en Nagoya, kc. kc. Sed ĝenerale pro malfacileco de la lingvo —precipe de la lingvo skribita, ilia observo penetras neniom pli profunden ol la supraĵo de la nacia vivado.

Por pli bone ekkonigi vin pri vera stato de nia lando, estas necese, ke ni Esperantistoj prezentu al vi materialojn, per kiuj vi povas facile esplori la tiel nomatan japanan spiriton, t.e. nia nacia karaktero. Kun tiu celo ni intencas eljapanigi aŭ elĉinigi niajn plej gravajn literaturaĵojn, ambaŭ klasikajn kaj aktualajn. Mia verko estas ties unuafoje aperanta ekzemplero.

KRONIKO JAPANA tradukita de Kyūiti NOHARA

Vol. I (93p.), Vol. II (122p.), Vol. III (168p.) — po 1 usona dolaro aŭ egalvaloro afrankite (國內定價各一圓二十錢, 送料各九錢)

Vol. IV (164p.) 1.50 usonaj dolaroj (國內定價一圓八十錢, 送料九錢)

Vol. V (252p.) 2.30 usonaj dolaroj (國內定價二圓八十錢, 送料十錢)

Parolas pri la Nuntempa *Ukiyoe*

Sinsui: Papera Lanterno (1930)

Krom la malnova t. n. *ukiyo*e ekzistas ĉe ni koloraj bildoj per lignogravurado¹ verkitaj de niaj nuntempaj pentristoj. Estas du specoj de ili. Unu estas farita sub la pentrado kaj propraj gravurado kaj presado de pentristo mem, precipe de la eŭropa skolo.² La bildo estas nomata *sōsaku-hanga*, originala gravuraĵo.³ La alia estas farita de specialaj gravuristo kaj presisto laŭ pentraĵo de pentristo, precipe de la japana skolo, sed ankaŭ kelkaj pentristoj de la eŭropa skolo faras tion. Mi tie ĉi nomas la duan specon nuntempa *ukiyo*e kaj nur iomete parolos pri la unua.

La kolora lignogravurado, kiu sekvas la presadon de *ukiyo*e plenflorinta dum epoko Edo, iom post iom perdis

sian ekzistrajton paralele kun la prosperiĝo de aliaj presteknikoj⁴ kaj estis ŝanĝataj por t. n. trikromio⁵ aŭ *offset*-presado. La presado kolora laŭ la supre menciitaj novaj teknikoj prosperas en diversaj kampoj pro malmulta kosto. Sed, malgraŭ tia nefavora situacio, kelkaj pentristoj provis verki lignogravuraĵojn kun arta valoro. Flanken lasante diversajn frontispicojn⁶ de gazetoj, ni rigardas kolorajn lignogravuraĵojn de Goyō Hasiguti, jam mortinta, kiel la unuajn nuntempajn *ukiyo*e. La nombro de liaj gravuraĵoj tiaj estas malgranda, kaj mi mem vidis nur kelkajn, tamen la malnovaspektaj unikaj koloroj, precipe flaveverda, ankoraŭ restas en miaj okuloj. Li pentris precipe

1. 木彫。

2. 流派。

3. 版畫。

4. 印刷技術。

5. 三色版印刷。

6. 口繪。

pri virino. El la gravuraĵoj de la vivantaj pentristoj, tiuj de Sinsui Itō estas plej ŝatataj de la amatoroj.¹

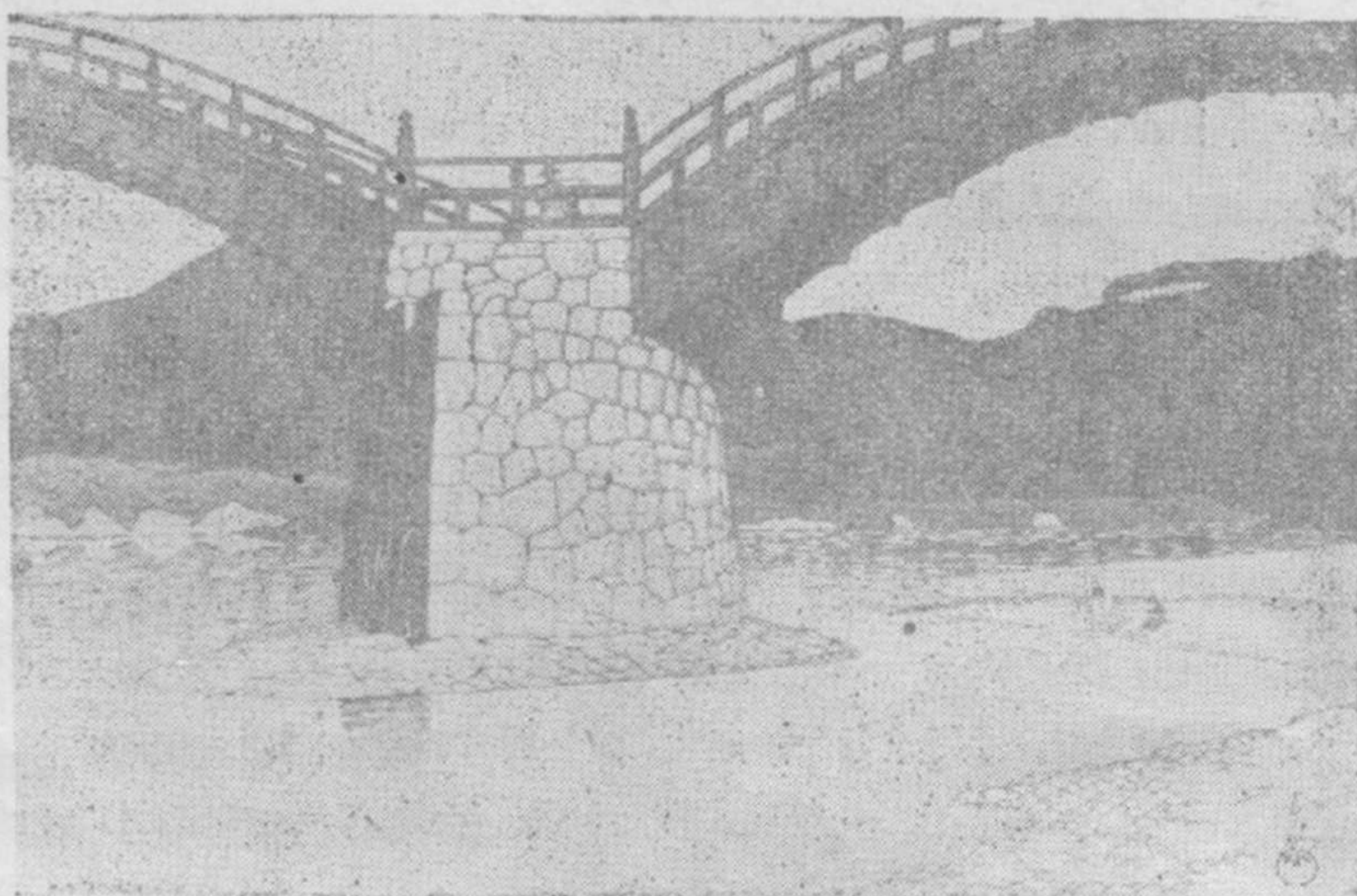
Laŭ libreto el gravurajeldonejo Watanabe apud la bulvaroj Ginza en Tokio, la mastro, vidinta iun manpentraĵon de Sinsui ĉe belarta ekspozicio, instigis lin eldoni la pentraĵon kiel lignogravuraĵon ĉar ĝi tre konvenas por gravuraĵo. Tiele aperis lia unua kolora lignogravuraĵo nomata “Taikyō” (1916)—kontraŭ spegulo. La bildo montras gejšeton en ruĝa *nagazyuban*, longa subvesto. Prof. Huzikake, fama *ukiyo-e*-studanto, ĉe Tokio Imperia Universitato, alte taksas ĝin, dirante ke ĝi povos longe resti kiel majstraĵo de Sinsui. Antaŭ ol Sinsui komencis eldoni la serion “Gendai Bizin Syū”—kolekto de modernaj belulinoj, li verkis plurajn lignogravuraĵojn pri persono aŭ pejzaĝo. El tiuj ĉi frutempaj verkoj, “Mayuzumi” (1927?)—farbo por brovo—estas plej ŝatata. La bildo montras aktorinon tualetantan en buduaro teatra, kaj malhela ruĝo formanta la fonon donas multe da ĉarmo al la bildo. Kvankam oni ne ofte parolas pri ĝi pro tio, ke la virino ne montras sian vizaĝon, ankaŭ “Date-makino Onna” (1921)—virino kun *datemaki*, speco de zono—estas sufiĉe bona gravuraĵo, ĉar la dorso de virino en rozkolora *nagazyuban*, longa subvesto, bele plenigas la bildon, la komponado² de koloroj estas simplaj, la linioj nigraj gracie fluas. La supre nomita serio “Gendai Bizin Syū” entenas bildojn de du apartaj tendencoj: unu precipe temas pri persono kaj la alia havas manpentraĵajn elementojn en la fono.³ La komencaj ses bildoj el la serio apartenas al la unua, kaj ekde la sepa bildo entenas la serio ankaŭ bildojn de la dua. El la unuaj ses bildoj, “Gihudyōtin” (1930)—speco de papera lanterno—estas plej fama. En la bildo, junulino de *momoware*, speco de hararangō por virgulinoj, staras pendigante supren paperan lanternon en somera vespero. Mirinda estas la traktado de la pentristo por la fono: la trionon, de supre al malsupre, li plenigis per bruna *sudare*, speco de ekrano el bambuo, kaj la reston, escepte de la lanterno kaj la persono, tute ŝmiris per nigro. Kontraŭ tiu ĉi fono, la kolorriĉa lanterno kaj la blanka plenprofilo de la junulino en blua kimono tre bele reliefigas.⁴ Tie ja aperas tia kolora efekto kian manpentraĵoj neniel povas. “Kaya” (1929)—moskitovualo—havas simplan komponadon⁵ tamen estas bona kiel gravuraĵo.

La supre menciita sepa bildo estas “Yu no Ka” (1930)—ordono de varma fonto, kiu estas parto de manpentraĵo de Sinsui ĉe belarta ekspozicio. Junulino tute nuda ĵus eliĝinta el varma fonto inter rokoj viŝas sian piedon

per viŝtuko. La koloro estas iom hela, tamen kontraŭ la fono el ruĝo de acerfolioj, helgrizo de akva vaporo kaj bruno de rokoj, reliefigas ŝia blanka korpo antaŭ blua akvo. La bildo estas tre eleganta, kaj la nuda korpo estas nature pentrita, do neniom da malbeleco, kiu ofte aperas ĉe tiaj gravuraĵoj. Ni ja ofte vidas nudojn¹ ĉe nuntempaj *ukiyoe*, sed plimulto el ili estas malbelaj. Tie ĉi mi volas diskuti la konturan linion de korpo ĉe ili. Ĉe nuntempaj *ukiyoe* oni desegnas ĝin per tri rimedoj. Unue, per nigra aŭ karnokolora linio oni desegnas vizaĝon tamen montras la konturon² de korpo nur per kavaj lininoj kaŭzitaj de forta premado sur papero. Tio celas montri molecon aŭ la atmosferon de akva vaporo, sed mi pensas tiun ĉi rimedon nenatura. Sinsui iam uzis ĝin kun malbona efekto. Due, oni desegnas la konturon unue per nigra linio kaj plie aldonas karnokoloran linion ĝuste sur la nigran aŭ tuj apude de ĝi. Ankaŭ tio donas malbonan efekton. Trie, oni desegnas sole per nigra aŭ karnokolora linio, ĉu dika aŭ maldika. Mi pensas la trian rimedon plej bonefakta kaj natura. Sinsui montris la korpon en “Yu no Ka” per la dua kaj tria rimedoj, tamen tie ne mankas natureco. Kiel jam supre dirite, ekde “Yu no Ka” Sinsui komencis enkonduki manpentrajajn elementojn en kelkajn gravuraĵojn, nome ĉe ili persono kaj fono dupe necesas montri la enhavon de temo, dum antaŭe li ŝmiris la fonon nur per unukoloro. Ŝajnas, ke la amatoroj postulas tian tendencon, tamen per tio mi kvazaŭ vidas nur reprodukon de manpentraĵo kaj ne gravuraĵon. Se mankas, sen tiaj rimedoj, temoj por gravuraĵoj precipe pri virino, tio estas problemo studi. “Akibare” (1930)—serena aŭtuna tago, ne el la supra serio, estas simila al parto de iu manpentraĵo de Sinsui ĉe belarta ekspozicio kaj ne havas efekton kiel gravuraĵo. Plie mi aŭdis, ke “Hubuki” (1930)—neĝblovado—estas ŝatata de la amatoroj, sed mi mem ankoraŭ ne vidas ĝin, do nenia kritiko. Lastatempe Sinsui ŝajne transiris al pejzaĝoj kaj senvivaĵoj.³

Rilate al Sinsui, mi devas paroli pri Kiyosi Kobayakawa, kiu havas tiel intiman rilaton kun Sinsui. Kobayakawa iom malfrue komencis verki gravuraĵojn, kaj la serio “Kindai Ziseisyō”—la moderna moro—eble estas lia unua verko, kiu konsistas el ses folioj kaj estas daŭrigita per du-tri aldonoj kiuj ne estas tiel bonaj. La unua, por la serio, aperis “Horoyoi” (1930)—ebrieto, kiu montras junulinon kun tonditaj haroj en okcidenta vesto, kaj de ŝiaj fingroj spirale levas sin eĉ fumo de cigaredo. Malhelruĝa fono akcentas ĉarman efekton. Mi mem ŝatas “Hitomi” (1931)—pupiloj—el la serio. Ĝi montras

vizaĝon de junu-
lino, kaj sur la
fono de malhela
indigobluo¹ mal-
dense falas neĝ-
buletoj. Supre
de bruna *haori*,
surtuto, kaj de
blanka ŝalo brilas
rave la pupiloj.
Unu manko
estas ke la duo-
bla presado per

Hasui: Ponto Kintai (1924)

nigra kaj karnokolora linioj troviĝas ĉe la nazo. Aparte de la serio, estas trio de gravuraĵoj pri virinoj (1934). Jen nemulte da koloroj eble pro malkara prezo, tamen tie vivas la karakterizo de Kobayakawa.

Veninte al tiu ĉi punkto mi volas kompari la gravuraĵon de Sinsui kun tiu de Kobayakawa. La impresoj el la gravuraĵoj de Sinsui estas senmova be'oj. Oni kvazaŭ sidas kontraŭ klara kaj paca lago. Inverse dirate, ia fiksita tipo ŝajnas aperi pro nemulte da movo. Aliflanke el la gravuraĵoj de Kobayakawa venas impresoj de movo. Ŝvebas la moderna odoro. Oni kvazaŭ vidas la maron. Aperas karakterizo por ĉiu vizaĝo de personoj. Tamen lia tekniko por gravuraĵo bezonas pluan disvolviĝon. Kiam oni devas pli alte teksti el la du, apartenas al ĉies gusto.

Krom la du pentristoj supre menciitaj, Kotondo (aŭ Genzin) multe verkas gravuraĵojn pri virino. Estas bedaŭrinde, ke liaj verkoj, laŭ mia juĝo, iom malsuperas la supre menciitajn gravuraĵojn, sed estas amatoroj, kiuj p'ŝatas Kotondo. Liaj pentritaj virinoj havas unikan koketecon. Li verkas ankaŭ nudojn. Kōmei Takahasi verkas nudojn krom pejzaĝoj, sed ili estas malbelaj. Syunsen Natori verkis multajn portretojn de nuntempaj aktoroj kaj ankaŭ pri virinoj; la valoro de la lastaj gravuraĵoj multe malsuperas tiun de portretoj. Oni diras, ke Kōka Yamamura estas lerta pri la portreto de aktoroj. Krome gravuraĵojn de niaj famaj pentristoj, ekzemple de Syūhō Yamakawa, Insyō Dōmoto, Tūnetomi Kitano, ktp., mi vidis, tamen la nombro estas malgranda. Povas esti, ke pliaj pentristoj verkas gravuraĵojn en Osaka, okcidenta centro

de nia lando. Troviĝus iuj, kiuj ne scias ke Sentarō Iwata, ilustristo,¹ verkis gravuraĵon de "Tumekiri"—ungojn tondanta virino. Tomoyo Zinbo, ilustristo, eldonas la serion "Gendai Bizin Hūzokuga"—la moro de modernaj belulinoj—ekde 1938. Sayume Tatibana verkis kelkajn gravuraĵojn unikajn tamen kun iom da malsaneco.

Nun mi transiros al pejzaĝoj. Oni devas nomi Hasui Kawase veterano en tiu ĉi kampo; lia nomo, Hasui, estas bone konata tra la mondo. Se oni vidos liajn ĉiujn pejzaĵojn tiel multajn, tiaj, kiaj povos pluvi post lia morto, estos elektitaj. Nun li pentras pri Koreujo. La supre menciita Kōmei Takahasi verkas ankaŭ pejzaĝojn. Plie kelkaj personoj verkas gravuraĵojn pri pejzaĝo aŭ "floro kaj birdo," sed mi ne mencias iliajn nomojn. Mi nur aldonas, ke nokta sceno de "Dōtonbori" (1928), amuza kvartalo en urbo Osaka, verkita de Konen Uehara, estis trikromie reprodukitaj en The New Woodcut, printempa speciala numero de The Studio, 1930, en Anglujo.

Ŝajnas, ke pentristo de la okcidenta skolo, kiu sin ne okupas pri *sōsaku-hanga*, originala gravuraĵo, agas en tiu ĉi kampo kiel fiŝoj ekster akvo. El gravuraĵoj de Hiroshi Yosida pri montoj, oni povos elekti kelkajn bonajn, tamen ne malmultaj ŝajnas esti reproduktaj de simplaj akvareloj.² Mi ankoraŭ ne vidas pejzaĝojn de Torazi Isikawa, sed liaj virinaj korpoj el la serio "Razyō Zyussyu"—dek nudaj virinoj—bezonas pli da studo el la vidpunkto de gravurado, kvankam povas esti ke amatoroj postulis tiajn. En la jaro 1931 Inosuke Hazama komencis eldoni serion memore al sia restado en Eŭropo; tiuj ĉi gravuraĵoj eble apartenas al *sōsaku-hanga*. Kazuma Oda ja verkis pejzaĝojn per lignogravuraĵo, sed li estas tre fama pro litografajo³ pri pejzaĝo aŭ persono. Liaj litografajoj havas artan valoron kaj apartenas al *sōsaku-hanga*.

Ĉe la fino mi iomete tuŝos *sōsaku-hanga*. Mi ne mencias la nomojn, tamen sufiĉe multaj pentristoj de la okcidenta skolo kaj specialaj pentristoj-gravuristoj verkas *sōsaku-hanga*. Ĝi estas ordinare presita nur po kelkdek ekzempleroj pro la karaktero de la tekniko, do ĝi ne distribuiĝas al multaj personoj. Kōsirō Ōnizi, kiu verkas iom similajn al *ukiyo-e*, presas malmultajn ekzemplerojn per si mem kiel *sōsaku-hanga* kaj plie presigas multajn per la mano de specialaj presistoj. Li verkis gravuraĵojn, kiuj havas multe da dekoraj elementoj.

中等教育における外国語問題の再検討 (つづき)

小林 英 夫

京城帝國大學助教授

1. 外国語教育 必要。外国語教授の目的は直接交通の用及び文化の吸収の二つに盡きる但し後者には尙、外国語の表現様式を知ることにより、物の考方を教はるといふ點をも含めねばならぬ。論者の多くは、今日までの外国語教育が殆ど實用に適應することを極言するが、無用の方面において、大いに寄與してゐるものがあるのではないか。私はその點大して割引して考へない。尤も教授の現状が理想的であるといふ意味は毫もない。

2. 英語第一か 否。中等學校3學年まではエスペラントを強制し、エス語にて読み書き話しの三方面を自在ならしむ。4年5年の2學年で英語を課す。その際エス語の知識は大いに利用されよう。専門學校、大學では英文學、英法等、特に英米文化専門に志すもの以外は、むしろ、獨、佛のうち一を選択せしむ。英語は實用語であるから中學時代に初步を授けておけば、必要の者には、後にその技を伸長することができる。

3. 國民的自尊心への影響 なし。外国語を學べば物の考方の變化といふ方面に殆ど無意識の影響を蒙ることは必然である。そしてその影響は却て歓迎さるべきである。我々はできるだけ凡ゆる型の考方を試み、實在を廣く觀察し、新しく物を發見發明せねばならぬ。しかしこのことは國民的自尊心を傷けるが如きことはありえない。若しありとすれば、それは外国語に限らず、何事にまれ知識といふものを虚榮の對象としたがる精神的弱點のある人間においてのみであり、又さういふ人間の横行を許しておく時代に限られる。

4. 合理化 必要。エス語に對する教授時間は英語學に對するそれより遙かに少くてすむから、その餘分は自然科學に振向けたい。中等學校では出来るだけ實物知識を養ふ必要あり。概念的知識に終始したがる語學教育は少

い方がよい。

5. 外国語教員の處置 當然エス語を學習せしめ、その方の授業を擔當させる。又それでも尙人員過剰であらうから、若年者はなるべく外国語以外に得意とする學科の再教育を促し、その方の教員たらしめる。

○

井 上 仁 吉 工學博士

東北帝國大學名譽教授、私立香蘭女學校長、近代文化研究所長

1. 外国語教育 必要。外国語教授ハ必要ナルモ將來ハ八紘一字ノ趣旨ニヨリ「國民ガ國際用ニハ「エスペラント」語ヲ使用スベキコトヲ本邦ヨリ世界各國ヘ提議スベキモノナル故ニ先ヅ其機運ヲ醸成スルタメ中學五年生ニ「エスペラント」初步講義ヲ講習セシメ卒業後自習ニ便セシムルコト。

2. 英語第一カ 然リ。因習ノ久シキ本邦ニ深キ根柢ヲ有スル英語ハ今後ト雖モ急ニ全廢スルコトハ不可能ナリ、英語ノ素養アラバ「エスペラント」ヲ自習スルコト容易ナリ。故ニ中等學校時代ニ「エスペラント」ヲ少シデモ習ハシメ之ニ興味ヲ感ゼシメ他日自習ニ資セシムルコトハ「エス」ノ普及上大切ナリ。

3. 國民的自尊心ヘノ影響 アリ。何レノ外国語ヲ使用スルモ自尊心ハ傷ケラル、コト確實ナリ。外国語ニ關シテハ日本ハ大部分英國ノ屬國ト云フベキナリ。之ヲ脫スルニハ急ニハナリ難シ。若カズ其機運ヲ醸成スルコトガ目下ノ急務ナリ。

4. 合理化ノ方法 1項ニ陳ベタル如ク中等學校五年ノ英語時間ヲ割キテ授業スルコト。

5. 外国語教員ノ處置 余ノ意見ハ漸進的ナルヲ以テ英語教員ノ處置ニ關シテハ其儘ニテ可ナルモ彼等ヲシテ「エスペラント」普及ハ國體精神ニ合致スル所以ナルヲ認識セシメ英語學者兼「エスペラント」家タラシムルコトヲ勸誘スルコトハ必要ナリ。

La Klimato de Nipponlando

en Historia Epoko

I. Meteorologia Kroniko.

Kian klimaton niaj prapatroj travivis kaj kiamaniere la klimato interrilatis kun nia nacia historio? 氣候

Esplori la klimaton de la historia epoko estas tre interese de multaj vidpunktoj, de socia kaj natura sciencoj, precipe de la meteorologio kaj klimatologio. Kaj plie por eviti aŭ malgrandigi la veterajn katastrofojn venontajn, estas necese ke ni pristudu la klimaton de la malnova tempo.

氣象學。風土學

Sed tre bedaŭrinde, ni ne havis sufiĉajn kompilaĵojn pri la veteroj antikvaj. Do, de antaŭ kelkaj jaroj, mi okupadis min, laŭ oficiala ordono, kompili meteorologian kronikon kaj en la lasta printempo ĝi estis eldonita kun la titolo, "Nippon Kisyō-Siryō" (Meteorologia Kroniko de Nipponlando).*

La kroniko entenas kelkajn miljarojn, de la plej malnova historia epoko ĝis la 20-a de la Meizi epoko (p. K. 1887) kaj ĝi priskribas rimarkindajn meteorologiajn fenomenojn, referencante ĉirkaŭ kvincent malnovajn skribaĵojn, en dekkvin ĉapitroj:

現象。引用して

1) Tifonoj kaj uraganoj	(1333 historiaj materialoj)	颱風。暴風。史料
2) Pluvegoj kaj superakvegoj	(668 „)	洪水
3) Severaj fulmotondroj	(704 „)	
4) Tromboj kaj kirloventoj	(101 „)	龍卷。旋風
5) Senpluvecoj	(266 „)	旱魃
6) Longedaŭraj pluvoj	(75 „)	霖雨
7) Grandaj neĝfaloj	(386 „)	
8) Hajlaj suferoj	(186 „)	雹害
9) Prujnaj suferoj	(52 „)	霜害
10) Nuboj rimarkindaj	(136 „)	
11) Ĉielarkoj kaj Halooj	(207 „)	虹。暈(??)

* 『日本氣象史料』 kompilita kaj eldonita de Centra Met. Obs. kaj Mara Met. Obs. marto, 1939. 1 volumo, 26×19cm, 770 paĝoj, aldono, 103 paĝoj, nevendata.

極光	12) Nebulegoj	(18	”)
	13) Aŭroroj nordaj	(79	”)
	14) Sezonoj pri ĉerizfloro kaj neĝfalo	(567	”)
異物降下	15) Strangaj fa'ajoj	(137	”)

Sumo: 4915 materialoj.

II. La klimato en historia epoko.

Uzante la historiajn materialojn, ni povas entrepreni kelkajn studojn pri la malnova klimato. Mi esploris tri temojn kaj prezentas ĉi-tie la rezultatojn.

厄日

A. “*Yakubi*” (La malfeliĉa tago)

立春。グレゴリ
ー暦

Laŭ la malnova onidiro, la ducent-deka tago, kalkulite de “*Rissyun*” (La kvina tago de februaro en la nuna Gregoria kalendaro) estas nomata “*Yakubi*” (En ordinara jaro, la dato okazas en la unua de septembro) kaj en la tago detruema uragano ĉiujare okazas. Eĉ nuntempe kelkaj homoj kredas tradicie la onidiron.

下旬

Sed la severaj tifonoj, kiuj detruis la Kwantō-distrikton en sept. 1917, kaj Kinki-distrikton en Sep. 1934, ktp. okazis en la lasta dekada de septembro, do la homoj inklinis supozi ke “*Yakubi*” aŭ tifona sezono malfruiĝis jaron post jaro kompare kun la tempo, kiam oni elpensis la “*Yakubi*”.

正確な

Ĉu ĝi fakte malfruiĝis aŭ ne? La problemo koncernas al la klimatŝanĝo en la klimatologio. Do mi esploris la flankon, uzante la materialojn skribitajn en la ĉapitro I) de la kroniko. Mi ekzamenis ĉefe la materialojn en Kioto-distrikto, kie estis nia ĉefurbo dum longa tempo, ĉar oni povas kolekti la plej precizajn kaj longtempajn materialojn. Mi kalkulis la okazojn de la uragano kaj montris la rezultaton per tabelo ĉi sube metata.

表

頻度

Ofteco de la severa uragano en Kioto distrikto
en Aŭgusto-oktobro en 638-1882 p.K.

Datoj	VIII. 29~ 24~28	IX. 2	3~7	8~12	13~ 17	18~ 22	23~ 27	28~ X. 2	3~7	8~ 12	13~ 17
Nombroj	4	9	11	20	21	22	18	17	18	12	9

Ni vidas en la tabelo la fakton ke la uragano okazis plej multe en la dua kaj lasta dekadoj de septembro sed ne en "Yakubi".

Konklude mi prezentas mian opinion, ke "Yakubi" ne estis uragana tago malfeliĉa.

B. Floradsezono de ĉerizo en Kioto.

Depost tre malnova tempo, la ĉerizfloro (*Prunus yedoensis*, *Prunus subhirtella* ktp.) estas karese amita de niaj prapatroj, kiel la nacia floro. Ni legas multajn legendojn pri ĉerizfloro eĉ en la plej malnova kroniko.

Ĝenerale la ĉerizo floras havante rilaton al la printempa varmeco. Laŭ la rezultatoj de fenologia studo, pli varma temperaturo en fruprintempo plifruigas la floradon.

季節學的研究
氣候。早春

Do la flordato estas utila materialo por la studo de la printempa klimato.

Mi kolektis en la kroniko centdudek materialojn en ĉirkaŭ mil jaroj, de 812 p.K., en kiu jaro Imperiestro Saga ordonis unuafoje la florfeston en Sinsen en ĝardeno de la palaco, ĝis 1864 p.K.

Ekzameninte la materialojn mi faris du tabelojn.

Tabelo I. La meznombra dato de laorado.

平均の

Jarcento (p.K.)	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	Meze
Dato (aprilo)	12	13	16	17	17	16	13	17	14	-	13	15

Tabelo II. Ofteco de flordato en Aprilo.

Dato (aprilo)	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
Ofteco (%)	2	2	4	6	7	9	10	9	6	5	4	4	3	3	2

Ekzameninte la tabelojn, unue mi eksciis ke la florsezono ne estis malsama en ĉiuj jarcentoj kaj la meznombra dato estis preskaŭ konstante je la 15a de Aprilo, kaj due la ofteco de la flordato en malnova tempo tute koincidas kun la nuntempa observado de Kioto Meteorologia Observatorio. Do konklude ni povas supozi ke la klimato de printempo en Kioto estis preskaŭ konstanta kaj sama al tio de la nuna tempo.

恒常的に
符合する
観測。氣象臺

C. La neĝfalo en Edo (Tokio).

文書。幕府
初雪

En la dokumentoj pri Tokugawa-ŝoguna registaro, ni legas multajn materialojn koncerne al la unuaneĝfalo en Edo-epoko.

Laŭ la familia kutimo de la Tokugawa-oj, Gosanke, la tri proksimaj parencoj, donacis al la ŝoguno, kiam oni havis la unuaneĝfalon, florojn kaj fruktojn kiel esprimon de la deziro por lia bonsano.

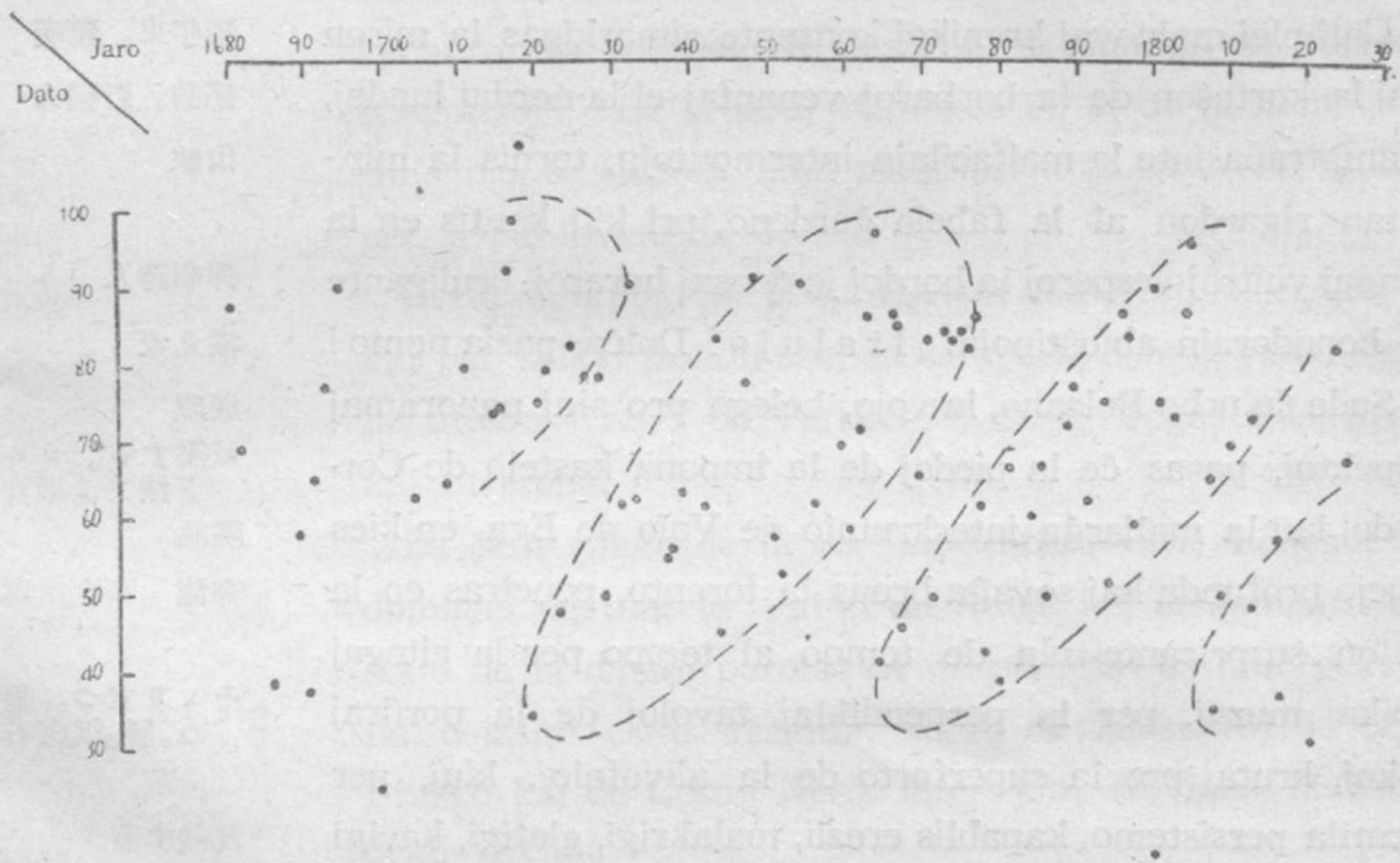
Plifrua unuaneĝfalo okazas kun plimalvarma vintro, do la priskribo pri neĝfalo montras iom la vintran klimaton.

En la kroniko, mi citis centdek tiajn materialojn, de 1663 ĝis 1862 p.K.

圖。横座標
座標

Uzante ilin mi faris jenan figuron, en kiu la absciso montras la jaron kaj la koordinato la daton.

(30 signifas la 30an de Novembro, do 40 signifas la 10an de decembro, ktp.)

周期

La punktoj grupiĝis en la inklino montrita per punktlinio. Do mi supozas ke la unuaneĝfalo ŝanĝiĝis per ia periodo, tamen kialo de la periodo ne estas simple solvebla.

Ĉi tiun verketon mi dediĉas al la bedaŭrata S-ro K. Cujuki, la fondinto de la gazeto "Orienta Kulturo".—T. T. (475) 15

VIDAĴOJ. EL LA VOJO DE LA DOLOMITOJ

EL ITALAJ TURISMAJ KRONIKOJ

Sur la verdaj paŝtejoj interplektiĝas girlandoj blankaj, purpuraj, lazuraj; vitejoj formas altajn festonojn el branĉoj kaj folioj. La Alpoj rapide malaltiĝas al la Antaŭalpoj kaj ĉi lastaj al la montetoj, kiuj milde malleviĝas. Funde, tre malproksima estas la ebenaĵo, kaj transe la Adriatiko, al kiu ĥore alfluas ĉiuj ĉi riveroj, kiuj ĉi tie naskiĝas kaj mal-supreniras kantante tra la valoj. De la firmaj vertoj kiuj sole staras en la purega ĉielo, la senmezura serio de la altecoj ŝajnas kanti himnon mirindan kaj fortoplenan.

Ĉiuj plej malnovaj kronikoj konsente rimarkigas la miron kaj la kortuŝon de la barbaroj venantaj el la nordaj landoj, kiam, trapasinte la malfacilajn intermontojn, turnis la mirigitan rigardon al la fabela ĝardeno, pri kiu kantis en la longaj vintraj vesperoj la bardoj je densaj hararoj, bruligante la bonodorajn abioŝtipojn. Italujo! Dolĉa, pasia nomo!

Sude de urbo Bolzano, la vojo, belega pro siaj panoramaj aspektoj, pasas ĉe la piedoj de la impona kastelo de Cornedo, laŭ la mallarĝa interkrutaĵo de Valo de Ega, en kies fluejo profunda kaj sovaĝa bruas la torento, penetras en la valon surprizante nin de tempo al tempo per la altegaj apikaj muroj, per la perpendiklaj tavoloj de la porfiraj rokoj, krutaj pro la superforto de la akvofaloj, kiuj, per jarmila persistemo, kapablis erozii, malakrigi, glatigi, kavigi ĉi tiun rokon diamante malmolan.

La ombroj verdaj, malhelaj de la arbedoj mildigas el la

Italaj Turismaj Kronikoj estas disaŭdigataj ĉiusabate de la itala radiostacio Romo II. La presitajn tekstojn de la paroladoj oni povas senpage ricevi de Radio Stacio EIAR, "Esperanta Voĉo", Via Montello, 5, Roma (Italujo).

Dolomitoj estas grupo da kalkŝtonaj montoj el la Sud-Tirolaj Alpoj. En la lasta mondmilito, ĉi tie okazis severaj bataloj inter la aŭstroj kaj la italoj.

ドロミト連山道
からの眺め

牧場。組合う。花飾
瑠璃色の。葡萄園。
花飾
アルプス

平原。アドリアチ
ック海

頭頂
無限の
讃歌

編年史。驚嘆
感動。野蠻人
山峽

彈唱詩人
縦丸太
展望
威壓する。コルネ
ド城
隘峽
奔流

そより立つ。垂直
の。層。雲斑石の

浸蝕する
金剛石のように
灌木

軒蛇腹

深淵

隘路

鍛冶屋。製材所

山莊地

カレッツァ森

カティナッチョ山

音階

傳説の

松柏科植物。銃眼
のついた

處女林

索道

高臺

君臨している

統治する。アディ
ジェ

コルノ・ビャンコ
(白角)。コルノ
・ネロ(黒角)

デリ・オックリニ
峠

廻廊

巡禮。行列をなし
て

威厳ある

rando de la kornicoj la lumon, kiu el la alto de la lazura ĉielo malsupreniras en la profundegaĵon. Kie la vojo, senĉese supreniranta, eliras el la porfiraj ravinoj, la bildo mildiĝas per la arboriĉaj montetoj, en kies valetoj grupiĝas tie kaj tie ĉe la bordo de la torento, malmultaj ĉarmaj dometoj, antikvaj forĝejoj, bruaj segiilejoj, fumantaj amasoj da karbo, vilaĝoj kaj montrestadejoj, ĝis supre oni penetras en la arbaron de Carezza.

Densaj arbaroj kovras la ebenaĵojn kaj la valojn je la piedoj de montoj Catinaccio kaj Lätemar, kaj en la plej kaŝita angulo da valo de Tires brilas ĉiuvespere, super la nigra arbaro, la gamo de lumoj de Reĝo Laŭrino. En la legenda lago de Carezza, kuŝanta meze de la malhela verde de la koniferoj, reflektiĝas la palaj krenelitaj turoj de Lätemar. Ĉi tie en la virgaj arbaroj la naturo ankoraŭ ĉiam renovigas la miraklon de la vivo kaj naskigas el la kadavroj de la gigantaj praarboj la junajn pli fortikajn generaciojn. La arbaroj etendiĝas de ĉi tie al la malproksima monto Regola, kiun oni supreniras facile de Bolzano per la kablovojo de Colle.

Ĉi tiu montplataĵo, prisemita per maloftaj solecaj loĝejoj kaj per kelkaj izolitaj aroj da kamparaj domoj, vere meritis la titolon “reĝo de l’arbaro”; ĉar ĝi reĝas sola, aparta kaj suverena.

La ĉefa vilaĝo de la regiono estas Nova Ponente. Ĝi dominas de alte la Valon de Adige kaj la kampara bonstato de la domoj parolas al ni pri ĝia pasinta graveco. La pejzaĝo estas fermita, sude, de la suproj de Corno Bianco kaj de Corno Nero, inter kiuj troviĝas la Pasejo degli Occlini.

Ĉe ĝia piedo staras, inter la arbaroj, la fama sanktejo de Pietralba, kun la tute blankaj preĝejoj kaj kun la klaŭstro. La pilgrimantoj pene supreniras procesie el la malaltaĵoj de Adige, por serĉi en la pureco de la montoj pacon kaj pardonon.

Apud la lagoj, ĉirkaŭata de la plej majestaj Dolomitoj, kuŝas inter arboj kaj herbejoj Hotelo Carezza, unu el la (477) 17

plej belaj kreaĵoj de la hotela industrio. Je malgranda distanco troviĝas la Montpasejo de Costalunga kaj, dum je ĉi tiu flanko de l' altaĵo malaperas la regiono de Isarco kaj de Adige kaj la vektoj de Alpoj, Venoste kaj Ortles, aperas trans la Pasejo, inter la imponaj turoj de Catinaccio kaj de Lâtemar, super la paŝtejoj, novaj panoramoj kaj novaj dolomitaj grupoj. Unu el tiuj, imponega, ravas la animojn kaj haltigas la spiron. Ĝi leviĝas super la aliaj kvazaŭ marmora altaro, kun brilanta safira vesto: ĝi estas la majesta Marmolada. Preskaŭ nealirebla je la 600-metra muro ĝi montras la imponan belecon de la Dolomitoj, kune kun la supera spektaklo de la glaciejoj de la Centraj Alpoj.

Marmolada staras tie supre, malproksima, je la komenco de Valo de Fassa, kiun oni atingas laŭ nia vojo el Pasejo de Costalunga, tra zono el belegaj koniferaj arbaroj, kiuj kovras ĝiajn bluajn flankojn kaj la valfundon.

Nun la vojo kuras al la supro de la valo, ĉiam montrante al la rigardoj unu post la alia la belegajn formojn de la longa grupo de Catinaccio, de kiu leviĝas multenombraj dolomitaj pinakloj kaj la vertoj plej ŝatataj de la grimpisto. De ilia centro malleviĝas la Vâjolet-Valo, kiu ebligas al la rigardo penetri ĝis la plej kaŝitaj kavernoj de tiu grandega roka dezerto. Sur la kontraŭa deklivo sub la muroj de Polignon, kaj de sudaj rokoj de Sciliâr kaj de Alpe de Siusi, la Valo de Duron malsupreniras gaja pro verdaj etendaĵoj al Fassa, por atingi Campitello.

Impone leviĝas super trankvila Canazèi, inter la valoj de Fassakaj. Gardena, monto Sasso Lungo kaj la terasoj de la vastega murego de Sella. Ankaŭ Marmolada, jam tre proksima, mortiĝas en sia tuta majesteco.

De Canazèi la vojo, ĝis nun ebena, grimpas laŭ la kruta deklivo kaj ĵetiĝas, disforkiĝante, al la konkero de Pasejo Sella, inter la Samnoma masivo kaj Sasso Lung je unu flanko, kaj al Pasejo de Pordoj laŭ la alia branĉo.

Per belaj turniĝoj, ĝi malsupreniras de la supro de Pordoj en la Valon de Cordévole.

Kiel rubando ĝi serpentas blankega kaj sunplena laŭ la deklivoj de la profunda valo, en kiu malproksime brilas la Lago de Alleghe, sude fermita de la klasikaj formoj de monto Civétta.

ホテル事業

コスタルンガ峠

イザルコ

(白雲石の)

大理石の。祭壇。青玉の

マルモラダ

見せ物。氷河

松柏科の

塔尖。登山家

ヴァヨレット溪谷
洞窟

ポリニオン。シリ
アル

カムピテルロ

臺地

険しい
傾斜。分岐して。
克服
大塊

リボン。うねる

アルレゲ湖

チヴェッタ山

地域

La ĉefa vilaĝo de tiu teritorio estas Pieve di Livina!longo, situanta en la alta parto de la valo, sur kruta deklivo super la profunda valo. Ĝiaj domoj apogitaj unuj al la aliaj sur la malvasta placo kaj la eleganta preĝejo renaskiĝis fare de la Faŝismo pli belaj post la milita detruo. Super la domaro leviĝas Col di Lana, iam monto nekonata, kovrita per paŝtejoj ĝis la piedoj de la spino mallarĝa kaj roka, riĉa je belaj edelvejsoj, belkreskaj, kiujn la maloftaj vizitantoj povas kolekti sendanĝere.

部落

背骨

深山母子 (ミヤマ
ハハコ)

廢墟

(岩)塊

Je ĝiaj piedoj kuras la vojo al Andràz. La loka kastelo pliigas la belecon de tiu malproksima valo, kun la krutaj deklivoj riĉaj je floroj, fermita inter pinakloj kaj dolomitaj muroj. La ruinoj de la legenda kastelo leviĝas nealireblaj el la fundo de la valo sur grandega izolita bloko. De ĉi tie la vojo supreniras tra la malfacilaj rokoj ĝis la Pasejo de Falzàrego, centro de fantazia krono de montpintoj.

トラヴェナンゼス

好奇心

巨大な

見張番

コルティナ・ダムベ
ツツォ

盆地

クリスタルロ山。
トレ・クロチ。田
園詩的な

Malantaŭ la altegaj muregoj de la maldekstraj Dolomitoj, la animo divenas la vaste etendiĝantajn dezertajn rokojn de Fànes kaj la legendan krutan valon de Travenànzes, dum el dekstre altiras nian scivolemon la strangaj formoj de la Kvin Turoj. Sed inter ĉiuj belaĵoj strangaj formoj majestaj de la ĉirkaŭstarantaj vertoj, ravas nin la titana impona turo de Tofana. Ĝi estas la gardostaranto de la plej bela kaj fama valo de la Dolomitoj; fakte, subite la vojo atingas la altajn deklivojn de vasta valo kaj al niaj ravitaj rigardoj prezentiĝas Cortina d'Ampezzo.

Vidata de tie supre, kuŝanta en la verda baseno de Boite, meze de montkrono senkompare bela, de ĉiuj ĝi estas nomata per la bela titolo Reĝino de la Dolomitoj.

Monto Cristallo, la altaĵo de Tre Croci kun la idilia Lago de Misurina, la impona Sorapis, al kiu ankoraŭ nun la alpistoj serĉas novan grimpvojon, kaj la bela piramido de Antelào, fantazie krenelitaj turoj de Croda da Lago, ĉirkaŭas, kun la montaro de Tofane, la valon laŭlonge la brilan fluon de la rivero.

無比の

落松松

Jen kelkaj aspektoj de la senkomparaj Dolomitoj. Ĉiuj malsamaj, sed ĉiuj belaj. La valoj, riĉaj je paŝtejoj kaj je larikoj, postulas apartan atenton; ili estas belaj, majestaj, plenaj de floroj printempe.

EL NOVAĴOJ

Kiel traduki ĵurnalartikolon

時事文研究

“NIPPON” STARTAS!

En la Tutnacia Aklamo
al super la Kvin Kontinentoj
Entuziasmo en Haneda Aerhaveno

Marki linion de sesdek mil kilometroj super la kvin teroj kaj sep maroj! La ceremonio de la eknavigado de “Nippon”, la aeroplano de nia ĵurnalo, kiu krosos viziti niajn eksterlandajn gefratojn, kiuj en ĉiu angulo de la mondo laboras energie por la gloro de sia patrujo, samtempe manifestante la progreson de la japana aviado, estis solene okazigita je la 9-a horo matene, la 26-an, sur la placo antaŭ la remizo de nia ĵurnalo en la Tokia Aerhaveno, Haneda, kun la ĉeesto de pli ol mil eminentaj gastoj kaj grupoj de studentoj kaj lernejoj geknaboj, de membroj de diversaj societoj, kaj aliaj, entute amaso de tridek mil homoj.

La vetero estas serena kun helaj sunradioj kaj milda broveto, kvazaŭ la ĉielo benus nian “Nippon” promesante al ĝi brilan sukceson. La ceremonio komenciĝas per kantado de la nacia himno. Post la kuraĝigaj vortoj, donitaj de s-ro Tanabe, la ministro de komunikado, staras antaŭ la entu-

ニッポンけさ出発!

舉國的聲援を銀翼に
悠揚・世界一周の壯途へ
羽田飛行場出発式の盛観

新鋭國產機による征空五大
陸，全航程6萬キロ，海外諸
國において遙に母國のため萬
丈の氣を吐きつつある同胞を
慰問し，征空日本の威力を全
世界に示す本社世界一週ニッ
ポンの出発式は，26日午前9
時から羽田東京飛行場本社格
納庫前式場において來賓千餘
名各學校學生，生徒，團體約
3萬名參列の上，盛大嚴肅に
行はれた，朝來わがニッポン
の壯途を祝するがごとく晴れ
渡り陽光燦々として微風，絶
好の征空日和だ，出発式は國
歌合唱にはじまつたが，田邊
遞相の激勵の祝辭を受けた感
激の塔乗員を代表して大原親

〔註〕〔ニッポン今朝出発〕
これは普通の記事と異り，冷
靜に事實を伝えるよりも，煽
情的な筆致をもつて讀者を感
激へ誘いこむ意圖を持つもの
極端にいえば，形式だけあつ
て，内容のない文章であるか
ら，これを譯すには，その生
命である形式をたくみに再現

するようにしなければならな
い。そのためには，原文の一
字一句にこだわつては，文章
が死んでしまう。おもいきつ
て原文をはなれた表現を用い
ても，いきいきした感激の文
章ができれば，却つて忠實な
譯文とゆうことができる。こ
の意味で，たとえば，原文に

「國產機」とあるは，國內的に
は感激を誘う言葉であるが，
外國向には，これに大騒ぎの
力瘤を入れたのでは，逆効果
になるので省いた。
starti スタートする。(これは
普通，競技用の言葉である)。
kontinento 大陸。aerhaveno 空
港。la kvin teroj (kontinentoj

善使節と中尾機長は「では、行つて参ります」と感激にみちた力強い挨拶をすると嵐のやうな拍手が起る、大日本航空婦人會その他から塔乗員に美しい花束が贈られ、次で本社奥村社長の發聲にて聖壽萬歳の奉唱、來賓代表海軍大臣代理山本海軍次官發聲のもとにニッポンの萬歳を三唱してこの世界航空史に輝く出發式を閉じた。この時、東京朝日新聞社の飯沼機と、大日本航空會社の旅客機二機が歡送飛行を行ひ、日本傳書鳩協會ならびに本社の傳書鳩 3,000 羽が一齊に大空に舞ひ上つて亂舞する、ジュラルミンの銀翼輝くニッポンはエンジンテストを終り、爆音勇しく待機するや、同 10 時 10 分、大原親善使節、中尾機長以下全員塔乗ニッポン壯行歌が勇しく湧き上る、來賓も參列の各團體も一般參列者も腹の底から力一杯に歌ふ大和民族待望の首途を送る感激の三萬人の大合唱だ、準備はすべて OK、ニッポンは徐ろに滑走しはじめ

とすべきであるが、つぎの maroj に對應して, teroj) kaj sep maro 全 界。ek'navig'-ad'o 出發 (navigi は本來船に用いる言葉)。krozi 巡航する。remizo 格納庫。en la nomo de を代表して。ekspedicio 遠征隊。ŝtormo da (da は de にかえてもよい。de だと ŝtormo

ziasma amaso s-ro Ohara, la bondezira sendito, kaj s-ro Nakao, la kapitano, kiuj diras en la nomo de la ekspedicio, "Do, ĝis la revido!" La saluto emocia kaj impresa vekis ŝtormon da aklamo. Oni donacas al ili belajn bukedojn. Sekvas vivukrioj por Lia Majesto, laŭ la unua voĉo de s-ro Okumura, la prezidanto de nia kompanio. Per vivukrioj por "Nippon", kies iniciaton prenis sur sin en la nomo de la honora gastaro, vicadmirallo Yamamoto, la vicministro de la mararmeo, anstataŭanta la ministron, fermiĝas la soleno por la historia ekveturo.

Tiam en la aero ŝvebas la linuma-monoplano de la ĵurnalo Tokio Asahi kaj aeroplano de Japana Aervetura Kompanio, por gratuli la ekiron; tri mil leterkolomboj leviĝas supren en la ĉielon kaj ĉirkaŭflugas ĝojege.

Al "Nippon" kun la duraluminiajflugiloj argente brilantaj oni finis la provon de la motoro. La eksplodaj bruoj vigle skuas la aeron. Prete! 10^a minutojn post la 10-a la tuta anaro estas sur la maŝino. Subite leviĝas la kanto bonvojaĝigian "Nippon". Kantas la gastoj, la grupoj, la amaso ĉiuj el la profundo de la gorgo, potence kaj entuziasme. Jen granda koruso de tridek mil personoj ĝojkrianta pro la granda ekiro, atendita de la tuta Nippon-gento! Preparoj ĉio perfekte! "Nippon" nun ekglitas impona. Alten en la aeron, kie flugas la sennombraj kolomboj kaj flosas la aerplanoj. En la ŝtormo de vivukrioj la radoj maltuŝas la teron. Kia grandiozo! Kia emocio!

は形となり、da だと量になる)。bukedo 花束(花束を捧げた團體名を省いたのは、譯文では、原文にあげられた個有名詞は、特別の感興を齎さず、文章をだらけさせるだけであるからである)。viv'u'krio 萬歳歡呼。iniciaton p'eni sur sin 提唱する。ŝvebi 翔ける。

monoplano 單葉機。la ĵurnalo (これは入れる必要がないが Tokio Asahi の説明のため入れた)。provo テスト。tuta an'ar'o 全員。bon'vojaĝ'ig'i 歡送する。perfekte 完全に(省略されている estas faritaj にかゝる)。ekglitas 滑り出す。flosi 游弋する。mal'tuŝi 離れる(見受けない言葉であるが

Kun la kapo direktita al la nordoriento, ĝi pelas
sin al la sesdek mil kilometroj ĉirkaŭ la terglobo.
Rekte en la aeron, al la konkerota ĉielo! Jen 27
minutojn post la 10-a horo! *Tokio Nichinichi*

NOMONHAN-KONFLIKTO HALTIGATA

Japanujo kaj Sovetujo Interkonsentas

Por solvi la konflikton inter la japana kaj la
soveta armeoj ĉe Nomonhan sur la landlimo Man-
ĉoukuo-Mongola okazis en Moskvo konversacioj
inter Ambasadoro Togo kaj S-ro Molotov, popol-
komisaro por eksteraj aferoj, kvar fojojn, en la
9-a, 10-a, 14-a kaj 15-a de la kuranta monato, kies
sekvo atingis en la 15-a kontrakton de batalhaltigo
kaj ankaŭ interkonsenton pri fondo de komisiono
por decido de landlimo. Kaj tial nia Ministerio
por Eksteraj Aferoj publikis je la 1-a horo post-
tagmeze, la 16-an, "Komunan komunikajon pri la
solvo de la kolizia afero inter Japanujo-Manĉoukuo
kaj Sovetujo-Mongolujo" kaj parolon de la direk-
toro de sia informoficejo, kaj samtempe ankaŭ la
Terarmea Fako de la Imperiestra Ĉefstabejo pub-
likis la jenon pri la afero.

[Publikigo de la Terarmea Fako de la Imperiestra
Ĉefstabejo, je la 1-a posttagmeze, la 16-an] La
sovet-mongola armeo en la Nomonhan distrikto
pligrandigis sian militan potencon en la 20-a aŭ-
gusto kaj revigligis siajn atakojn kontraŭ ambaŭ
flankojn de nia kampejo. Kaj tial ankaŭ ni

こゝのばあい、もつとも適し
ている。「離陸する」は普通

[ノモンハン停戦協定] 標題
は、原文どうりに譯すと、
"Kontrakto pri haltigo de
bataloj de Nomonhan" とで
もすべきであるが、それでは
まのびするので、譯文ではす
こしかえた。こうした、事實
を忠實に伝えるだけの、「表情
のない」文章は、原文を一語一
語逐うように譯して行つても

de'ter'ig'i であるが、これを
使うと、主語を "Nippon" に

ほとんどさしつかえない。た
ゞ原文は、日本語の特徴とし
て、文がだらだらと長くつづ
いているから、それを適当な
ところで區切る必要がある。
この文では「意見合致するに
至つたので」を ĉar…… とせ
ずに、「至つた」で切り、二つ
の文にした。

konflikto 紛争。inter'kon-

る、無数の鳩、民間機の飛翔
する大空、歡呼の嵐の中を堂
々と離陸、世界一周6萬キロ
の大空に機首を向けて東北へ
一路世界一周征空の途につい
て、時に午前10時27分。

ノモンハン停戦協定

日ソ間に意見一致す

滿蒙國境ノモンハンにおける
日ソ兩軍の紛争解決のためモ
スコーにおいて我が東郷駐ソ
大使とモロトフ外務人民委員
との間に本月九日、十日、十
四日、十五日の四回にわたり
會談の結果十五日停戦協定の
成立を見、更に國境確定委員
會設置に關しても意見合致す
るに至つたので我が外務省で
は十六日午後一時「日滿ソ蒙
衝突事件解決の共同コミュニ
ニケ」とこれに關する情報部
長談を公表し、大本營陸軍部
でも同時に右に關して次の通
り發表した。

【大本營陸軍部十六日午後一
時發表】ノモンハン方面のソ
蒙軍は去る八月二十日に至り
その兵力を増加し我が軍陣地
の兩側面に對し攻撃を再興し

しなければならない、それだ
と文章が單調になる)。

senti 合意する。solvi 解決す
る。land'limo 國境。konver-
sacio 會談。ambasadoro 大使。
popol'komisaro 人民委員。ek-
steraj aferoj 外務。kur'anta
monato 今月。sekvo 結果。
batal'halt'ig'o 停戦。fondo 創
設。komisiono 委員會。mini-
sterio 省。publiki 發表する。
komunik'aj'o コンミニケ。

來れり、仍つて我が方も一部兵力を増加し激烈なる戦闘を繼續せり、本戦闘においては双方孰れも相當の損害ありしが九月に入るに及び戦況逐次平靜に歸し爾後外交交渉に入り遂に本日停戦することに意見の一致を見るに至れり

今宵長沙か

名月に偲ぶ戦友

二十七日夜は中秋の名月——
名譽の戦傷を負うて陸海軍病院に療養中の白衣の勇士達は
想ひを遠く大陸の戦野に馳せ
秋空の下、戦友達の健闘を偲
びながら感慨深いお月見を行
つた。第二陸軍病院でこの夜
勇士達がものした戦友に贈る
『名月の句』——その二つ三つ

ゆきしもの近くにおぼえ月
に觸る (中田伍長)

陣中の感新たなり今日の月
(目良繁伍長)

戦友は今宵長沙か月遠し
(櫻井上等兵)

pliforigis nian per kelka soldataro kaj daŭrigis intensajn batalojn. Dum la diritaj bataloj ambaŭ flankoj nia kaj ilia ricevis konsiderindan difekton sed enirinte en septembron la batalstato fariĝis iom post iom kvieta, kaj deposte oni eniris en la diplomatajn traktadojn kaj fine hodiaŭ oni atingis interkonsenton haltigi la batalon. *Tokio Asahi*

ÊU EN ÊANŜA ÊI-VESPERE?

Militkamaradojn Sopiras êe la Luna Festo

En la 27-a vespere oni havis la helan plenlunon de mezaŭtuno. La blankvestaj herooj, kiuj militvunditaj estas en la armeaj hospitaloj por reakiri la sanon, havis lunan feston emocian de la freŝa memoro pri la militkampo en la malproksima kontinento kaj de imago pri la militkamaradoj kuraĝe batalantaj sub la aŭtuna ĉielo. Jen kelkaj el la hajk-poemoj pri la plenluno verkitaj de la herooj en la dua arma hospitalo dediĉe al la militkamaradoj!

La forpasintajn
mi sentas tuj apude;
la lun' min tuŝas.

—Kaporalo Nakada—

Al mi memoroj
pri la kampejoj freŝas,
êe l' hela luno. —Kaporalo Mera—
La kamaradoj,
êu en Êanŝa êi-vespere?
La luno foras!

—Supera Soldato Sakurai—
Tokio Asahi

kolizio 衝突。inform'ofic'ej'o 情報部。ter'armea fako 陸軍部。imperi'estr'a ĉef'stab'ej'o 大本

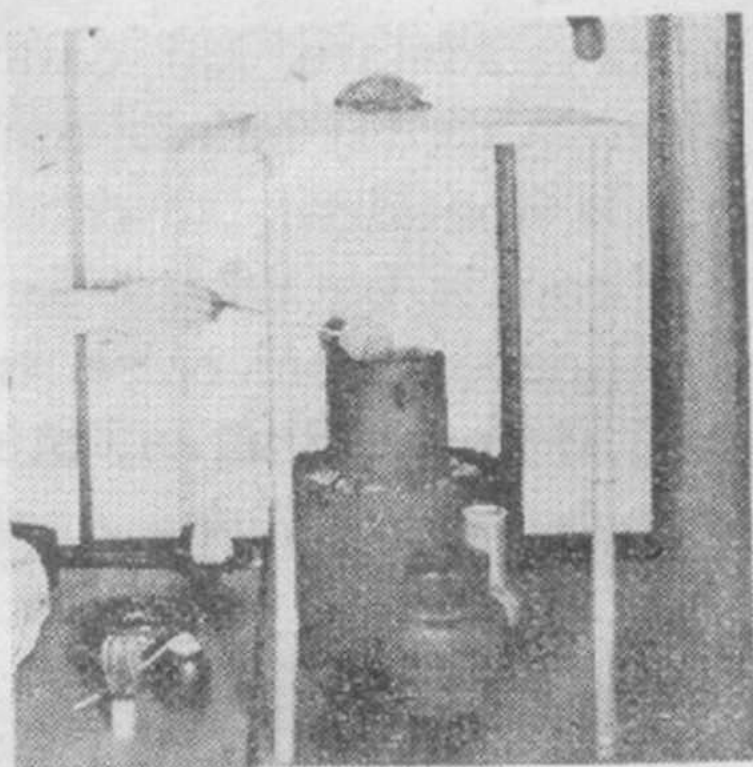
[今宵長沙か] milit'kamarado 戦友。plen'luno 満月。blak'vesta 白衣の。milit'vund'it'a 戦傷した。armea hospitalo 軍病院。re'akiri sanon 健康を恢復する。luna festo 月見。emocia 感激的な。milit'kampo 戦場。kontinento 大陸。hajk-

營。distrikto 地方。milita potenco 兵力。re'vig'ig'i 再度活潑にする。kamp'ej'o 陣地。

poemo 俳句。dediĉe 捧げて。for'pas'int'a 過ぎ去つた(もの)(=mortintaj) apud'e 傍に。la lun' min tuŝas 月が私を感動させる(形の上では原文の順序と反対であるが、原文のまゝの順序では意味が通じがたい)。kaporalo 伍長。

intensa 激しい。konsider'ind'a 相當の。batal'stato 戦況。diplomata trakt'ad'o 外交交渉。

kamp'ej'o 陣營。freŝi=estas freŝa. La kamaradoj êu en Êanŝa êi-vespere? = Êu la militkamaradoj sin trovas en Êanŝa en tiu êi vespero? foras = troviĝas malproksime.

Ĉambro por virinoj

Iom pri Teo

Ĉie IDA

Yukiko MIYAGI

La kutimo trinki teon fariĝis tute universala, kaj nuntempe ne ekzistas iu lando en Okcidento, kie la teo estas ankoraŭ ne konata. Tamen troviĝas neniue lando krom Japanujo, kie la tetrinkado estas tiel profunde enirinta en la ĉiutagan vivon de la popolo.

Verŝajne estas neeble ekscii, kiam kaj kiel oni eltrovis la foliojn de teplanto taŭgaj por fari bongustan trinkaĵon aŭ kiam kaj kiel la kulturo de la planto komenciĝis. Sed pro la fakto ke la teo estas uzata en Ĉinujo de plej fruaj tempoj, la origino estas ĝenerale atribuita al tiu lando.

Pri la eltrovo de la teo ĉina legendo kondukas nin al Imperiestro Shen Nung (神農), ĉirkaŭ 2740 a.K., ĉe kiu la konoj pri agrikulturo kaj medicino en la antikva Ĉinujo estas troveblaj. Kiam la Imperiestro estis boliganta akvon sur la fajro de la branĉoj de tearbeto kelkaj folioj de la branĉoj hazarde falis en la akvon. Trinkante la varman akvon li rimarkis ĝin tre ekscita kaj plezuriga, kaj de tiam li prefere trinkis varman akvon kun tefolioj. La maniero grade disvastiĝis inter la popolo.

Tiu ĉi rakonto koncerne al la unua eltrovo de la tearbeto ŝajnas al ni tre fabela, kaj almenaŭ ĝis la kvara jarcento de la Kristana erao, ni ne povas trovi pozitivan referencon pri la teo.

En la komenco la teo estis altetaksita kiel medikamento, kaj poste ĝi fariĝis favora trinkaĵo de la loĝantoj apud Yangtse Rivero (楊子江).

Same kiel ĉe aliaj artoj, la manieroj prepari teon ŝanĝiĝis laŭ periodoj. Ĝia elvolviĝo povas esti dividata en tri ĉefajn stadiojn: la unua maniero estas boligi la teon en bolpoto, la dua maniero vipi la pulvorigitan teon per bambua kirlilo, kaj la lasta trempi tefoliojn en varma akvo.

La unua maniero, la boligita teo estis emancipita el sia kruda stato kaj gvidata al la idealigo dum la Tang (唐) dinastio. Inter la geniaj estetikistoj kiuj ŝatis teon, la nomo, Lu Wu (陸羽) estas plej familiala al ni kiel la aŭtoro de la fama libro, "Kodo de Teo" (茶經), en kiu li skribas

detale la efikon de la teo kaj manieron prepari ĝin.

En la Sung (宋) dinastio fariĝis moda la pulvorigita teo, kiu estis praktikata de la budaistoj de la suda Zen-sekto. La monaĥoj kolektiĝis antaŭ la figuro de Bodhi Dharma (達磨) kaj trinkis teon el unu granda taso kun formaleco de sakramento. Tiu ĉi Zen-rito, enkondukite en Japanujon, estis fine levita en la teceremonion unikan al la japanoj en la dekkvina jarcento.

Baldaŭ la fruktoj de la Sung civilizo estis detruitaj sub la regado de la sovaĝaj Yuan Imperiestroj (元朝). Kaj kiam la Ming (明) dinastio leviĝis, manieroj kaj kutimoj de la antaŭaj periodoj postlasis preskaŭ nenian postsignon. La pulvorigita teo estis tute forgesita, kaj la teo komenciĝis esti preparata per la trempado de la folioj en varmega akvo en taso.

Ĉar Eŭropo enportis la teon ĉe la fino de la Ming dinastio, la okcidenta mondo ne scias la du pli malnovajn preparmanierojn, sed nur la trempitan teon popularan en tiu tempo. Tamen Japanujo, kiu havis kontakton kun Ĉinujo de la fruaj tempoj, scias la teon en ĉiuj tri stadioj.

La kono pri teo estis kredeble enportata en Japanujon de niaj senditoj al la Tang dinastio, kaj ĝi estis servita laŭ la tiama modo. La plej fruan priskribon pri la tetrinkado en nia lando oni povas trovi en 729, en kiu jaro Imperiestro Syōmu invitis budaistajn bonzojn por servi la teon ĉe sia palaco. Iom poste la teo estis enportata ankaŭ per gloraj budaistaj sanktuloj, Dengyō Daisi, Kōbō Daisi kaj Saityō. Sed, kvankam kuraĝigita ekde la komenco per la rekomendo de Imperiestro la teo ne faris multe da progreso ĝis la fino de la 12a jarcento, kiam la teo de la Sung dinastio, nome la pulvorigita teo, alvenis nin kun la reveno de Eisai (榮西), kiu iris al Ĉinujo por studi la sudan Zen-sekton.

Preskaŭ samtempe alia budaista abato Myōye (明恵), kunportis el Ĉinujo novajn semojn de teplanto, kiujn li plantis en Toganoo (榑尾), kaj kiuj estis poste transplantataj al Uzi, kies nomo fariĝis fame konata kiel centro de teprodukto. La trempita teo estas enkondukita kompare malfrue, en la mezo de la 17a jarcento, kaj ĝi baldaŭ anstataŭis la pulvorigitan teon kaj prenis sian lokon en la ordinara uzo, sed eĉ nuntempe la lasta ankoraŭ estas multe ŝatata kiel la teo de teoj.

Komence la pulvorigita teo estis servata ĉefe inter budaistaj bonzoj por malhelpi dormemon dum la religia servado. Murata Syukō (村田珠光),

disĉiplo de la eminenta budaisto, Ikkyū Zensi, estas la unua persono kiu altigis la Zen-riton en pli sendependan kaj ellaboritan manieron, nome *Tya-no-yu* (teceremonio), alivorte, *Sadō* (Teismo), en la 15a jarcento sub la patroneco de Asikaga Ŝoguno, Yosimasa. Fine Yosimasa decidigis Syukō ĉesi la monaĥejan vivon por dediĉi sin al la studo de *Tya-no-yu*. Baldaŭ la principoj de rafinita malriĉeco kaj simpleco, kiujn Syukō elvolvis el la doktrinoj kaj praktikoj de la Zen-sekto por apliki al lia maniero servi pulvorigitan teon, iom post iom donis vojon al la plielegantaj kaj luksaj manieroj de lia tago. Ĉar tiuj, kiuj familialiĝis al la tekulto, apartenis al la altaj kaj riĉaj klasoj, estas nature ke *Tya-no-yu* estis devigata preni tian turnon.

Takeno Zyōwō (武野紹鷗), posteulo de Syukō, ne estis monaĥo sed estis interesita de la Zen-doktrinoj, kaj fidele sekvis principojn lasitajn de Syukō. Li protestis la uzadon de elegantaj objektoj, kaj pledis por plialta kaj plipura gusto—trovi veran belecon en humila simpleco. Unuvorte li emfazis la gravecon de nia spirita sintenado al la teservo mem, kaj deadmonis altetaksi la aĵojn por si mem. La te-idealo de Syukō estis renovigata kaj pliantaŭenigata en pli firman kaj definitan formon dank' al la penado de Zyōwō.

Sen-no-Sōyeki (千宗易), kiu estas plibone konata kiel Rikyū (利久), estas konsiderata la plej granda temastro en nia historio de Teo. Rikyū ĝuis la patronecon de Oda Nobunaga kaj Toyotomi Hideyosi. Li ricevis instruon pri teo komence en formala kaj eleganta maniero, sed pliposte li komencis preni lecionojn de Zyōwō, en kies simpla stilo li ekhavis profundan intereson. Li trovis kontenton kaj pacon en simpla kaj modereca vivo. Kontenteco tute liberigata el vulgara deziro estis lia idealo. La teoĉambroj kaj ĝardenoj planitaj de Rikyū, kiuj ankoraŭ hodiaŭ restas kiel modelo, vere reflektas lian idealon de simpleco. La simpleco de la teĉambro kaj ĝia libereco el vulgareco kondukas nin vere al kvieta sanktejo, malproksima el la ekstera mondo. Tie sole oni povas sanktigi sin senĝene en adorado de beleco. En la 16a jarcento la teĉambro donis per si spiritan ripozejon al la militistoj kaj ŝtatistoj okupitaj en la laboro de la unuecigo kaj rekonstruado de Japanujo. En la 17a jarcento, post kiam la strikta feŭdalismo de la Tokugawa regado estis starigita, ĝi liveris solan ŝancon por la libera interkomunikado de artistaj spiritoj. Ĉar en la teĉambro ne ekzistis distingo inter *daimyō*, *samurai* kaj ĝeneralaj civitanoj.

(daŭrigota)

和文エス譯研究會

11

指導者 A 氏

會員 B, C, D, E, F の諸氏

A: これから今月の會を開きます。エスペラント誌 10 月號で御覽になつたことゝ思いますが、中等學校にエスペラントが導入される事が種々論ぜられています。併しエスペランティストの側から考えると如何に立派な議論でもそれだけでは効果がないので、我々がその實現した時の用意が出来ていなければならぬと思います。先づ我々自身の内容を充實しておく事が最大の急務であります。何月號でしたか前にも技術の貧困を訴えた巻頭言をお讀みになつたと思いますが、如何に宣傳の世の中でも實力の伴わない宣傳は結局無駄で或は逆効果を來さないとは申されません。その爲には皆さんの様な熱心な方に充分技術を磨いて頂かなければならないわけです。學力檢定試験も一つはその爲に設けられたのですが、あの高等試験の程度ではまだまだ不足で少くも高等試験合格者を指導する位になつて頂き度い。私も今は皆さんを指導する形ではありますが、實はもつと出来る方、例えば試験委員の様な方が當られるべきで、その様に一般の水準が上ることを望む次第です。

さて今日の問題は

A. 彼は生存している最後の肉親である姉と別れて、獨りでこの世の中に自分の進む道を切開いて行かねばならなかつた。

です。

「生存している」は唯 *vivi* 或は *ekzisti* でよいでしょうか。

C: 生残つているとゆう意味で *postvivi* がよいと思います。

B: *gisvivi* を使つてもよいように思います。

E: *ankoraŭ vivi* としたら如何でしょう。

A: *postvivi* は或人が死んでその後に生残つていますがそ

の用法は *postvivi iun* です。例えば *Liaj verkoj postvivos lin por eterne. Ŝi devis postvivi sian edzon en mizero.* の様な場合です。この場合では他の肉親は死んでしまつて彼と姉だけが生存しているですから、他の肉親を *postvivi* しているとも考えられます。しかし一方 *postvivi* は或事件があつて死ぬべき所を助かつた、例えば *Mirakle li postvivis la katastrofon. Ŝi ne postvivos la teruran sortbaton.* の用法もあるので、その點が不明確です。*gisvivi* は *vivi ĝis io* で或時又は或事柄まで生き存らせることです。例えば *Ŝi ne povis ĝisvivi la ĝojigan sciigon.* 従つて此處では *vivi* 又は *ankoraŭ vivi* でよいでしょう。*ekzisti* は存在することで人の場合には感心しません。

次は「別れる」です。

B: *apartiĝi* と *disiĝi* がありますね。どちらでもよさそうに思われます。

F: *adiaŭi* も同じでしょうか。

A: *apartiĝi* と *disiĝi* は大體どちらでもよいでしょう。*adiaŭi* も同じに使つてよい場合もありますが、或人の許を去る時に使うのが普通です。此處では別れ別れになると考えられますから *apartiĝi* の方が適當でしょう。

「自分の進む道を切開く」は定石的の語句があります。

D: *trabati al si la vojon* ですか。

A: そうです。世の中の種々の難關を道を遮斷する大きな巖と考えれば、その巖を打抜いて通抜けるのが *trabati al si la vojon* です。この *al si* は *Mi batis al li la kapon.* (彼奴の頭を撲つてやつた) の *al li* と同じで、*trabati sian vojon* よりも強く自分の意志が表現できるのです。

・ 他にお考えになつた譯はありませんか。

E: elhaki al si la vojon は如何でしょう。

A: この el は elpensi, elforgi の el と同じで、斬つて得るの意味です。之も悪くないでしょう。

F: fosi sian sulkon はいけませんか。

A: Theophile Cart の Ni fosu nian sulkon. で有名ですが、之は少し意味が違つて自分の進むべき道を進むことです。

では譯文をお願いします。……

Disigite de sia pliaga fratino, la lasta sanga parenco kiu nun vivas, li devis trati al si la vojon en tiu ci mondo per sia propra forto.

之は如何ですか。

B: sanga は samsanga とすべきでしょう。

D: lasta は sola とした方がよいのではありませんか。

A: 肉親は samsanga parenco 或は samsangulo ですが單に sanga parenco でもわかると思います。常識から言つて sange makulita 或は sanganta と解することはないでしょう。しかし samsanga とすれば明瞭です。lasta は sola で代える必要はありません。per sia propra forto は「獨りで」の譯と思われそうですが al si とあるのでこの句無くてもよく、その代りに sola を入れたらよいでしょう。それから disigite de は誰かに無理に別れさせられた様で, disiginte の方がよろしい。

次は

Apartigante kun sia fratino, kiu estis sola vivanto el siaj samsanguloj, li devis sole elhaki al si la vojon en la socio.

E: kun は變ですね。de にしなければいけないでしょう。

B: siaj samsanguloj の siaj は liaj とすべきでしょう。sole は sola ですね。

A: そうです。sole は nur と同じです。socio は社會で mondo よりはずつと狭くなります。apartigante は —inte とすること。

次は

Li devis, for de nur unu fratino, kiu el lia sanga parenco nun vivas, sola trati al si la vojon en la mondo.

これはどうですか。

D: for de nur unu fratino は訂正の必要がありませんか。

A: そうですね。別れてではなくて別れていての意味になるようですね。それから fratino は一人だが frato ならまだ他に居るかも知れないと解せられるようです。

結局この問題は

Apartiginte de sia (pliaga) fratino, la lasta samsanga parenco ankoraŭ vivanta, li devis sola trati al si la vojon en la mondo.

となるわけです。

次は

B. こんなありさまではビール一杯はおろか、三度の食事を稼ぐのが關の山だ。

です。「……はおろか……」と「關の山」が本題の山ですが、あまり難しくもないでしょう。

「ありさま」は二三譯語が考えられます。

E: cirkonstancoj か situacio か。

F: stato でもよさそうですね。

A: stato が一番漠然として差障りがないようですが, cirkonstanco と situacio とでは原文の解釋の如何によつてどちらでもよいのですが、雨が續いて仕事がないとか、世の中が不景氣だとかが「ありさま」ならば cirkonstancoj. の方がよいでしょうし、子供が多くて貧乏閑なしならば situacio になるでしょう。

「稼ぐ」はどうです。

B: laborakiri か gajni でしょうか。

D: perlabori が普通の様ですね。

A: 稼ぐは生活の爲に働く場合と働いて生計を立てる場合とあります。前者は labori por vivteni, 後者は perlabori vivrimedojn です。この文では perlabori 又は laborakiri

です。gajni は儲けるのが主で働くという意味はあまりはつきりしません。

「おろか」と「關の山」は譯文で見せて頂きましょう。

最初は

En tia situacio eĉ gajni glason da biero estas vana espero, nur mi kun tuta forto apenaŭ povas perlabori la trifoĵajn manĝojn.

少し冗長ですね。「おろか」がはつきりしていません。「關の山」の方は apenaŭ で結構ですが。nur は不要です。eĉ gajni は ĝui glason da biero estas ne espereble, sed... とすればまだ少しよくなります。

En tia stato estas maksimumo por mi perlabori eĉ ĉiun manĝon, jam ne parolante pri glaso da biero.

これは如何ですか。

E: eĉ は少し變なようですね。要らないんではありませんか。

A: そうです。それから maksimumo は間違ではありませんが、もつとやさしい言葉

の方がよいでしょう。例えば plejeblo としたらどうでしょう。

次は

En tia cirkonstancoj oni ne povas esperi pli ol perlabori vivpanon, jam ne parolante pri glaso da biero.

です。tia を tiaj とする以外は大體要を得ていますが、「關の山」がちと足りないようです。やはり apenaŭ が一番よいでしょう。三度の食事を vivpano とされたのは一應尤もですが、どうも迫力がないような感じがします。

C: oni はこのまゝでよいでしょうか。mi にすべきではないかと思いますが。

A: 自分に就て丈言つたのなら mi ですが、例えば、世の中が不景氣で暮しが樂でないことを一般的に述べたものと解釋すれば oni でよいわけです。

まあこんな譯文でよいでしょう。

En tia situacio mi apenaŭ povas perlabori trifoĵan manĝon, jam ne parolante pri glaso da biero.

では之で閉會と致します。

成績發表

- a. 申し分ないもの。
- b. a に近いが多少不十分なもの。
- c. 大體よいが少し缺點のあるもの。
- ĉ. 缺點の著しいもの。
- d. 文章の構成に充分研究を要す。

A. b. Seiiĉi, 佐々木久子, Esperanto, Tonĉju, ミノル, Toa, Sen'Ok.

c. 綠星子, 井手尾元治, Jamakaŭa-Ŝ., M-ROZO, O-h, M. Inaba, プロシオン, 小笠原敏雄, Simiokulo, Seiu Sogen, TIMUR, Nohara-Nobuko, 只野人也, Ueda Masao.

ĉ. 河村義三, 7.7.7., Konisi-Norio, TEI-NEN-U, 山石木三, M.M.S., Aglŝtono, Koiĉjo.

d. Ĉelo.

B. b. 紗那子, Adepto de hebreo, T.H.
c. 加藤精一, イマキヒデシ, Humi Sogen, ORUGA, マサハジメ.

ĉ. a(S.W.D.), Junsoga Amu, 永江清.

・學會取次・

城戸崎益敏著

エスペラント第一步

菊判・147 p.・背布装

1圓50銭・送料10銭

白水社の「第一步」セリオの1冊。内容のスマートな點に特色があり、また非常に便利なシステムになつてゐる獨習書。

—エス第一步讀本 40 銭送料 3 銭—
Miyatake-S.

Japania Gramatiko

per Esperanto

ポケット型・138p.・クロース装

1圓・送料 3 銭

エスペラントで書いた日本文法。海外の文通者にぜひ贈らなければならないもの
財団法人 日本エスペラント學會 東京本郷元町

振替東京 11325 番

形容詞 + 名詞

「澄んだ空」とゆうのをある人が klara ĉielo と譯したら、他の人が「それは日本人にはわかるが、外国人には通じまい」と言つた。だが辭書をひいてみると Zamenhof の用例にちゃんと klara ĉielo がある。すなわち單語一つ一つの意味だけを獨立に知つていただけでは言葉に使うのには十分でない。單語と單語との結びつきを研究せねばならない。

A, B, C, Ĉ, D, ... で名詞のおのものをあらわし, a, b, c, ĉ, d, ... で形容詞のおのものをあらわすこととする。

	A	B	C	Ĉ	
a	aA	aB	aC	aĈ
b	bA	bB	bC	bĈ
c	cA	cB	cC	cĈ
ĉ	ĉA	ĉB	ĉC	ĉĈ
..
..

以上のように Esp. にある名詞の數と形容詞の數をかけただけ組合せが書けるが、言葉としてその組合せが成立するかどうかは一々調べてみないとわからない。例えば A=ĉevalo, B=skatolo, a=ruĝa, b=honesta としてみよう。aA ruĝa ĉevalo ありうるであろう, aB ruĝa skatolo もちろんありうる。bA honesta

ĉevalo よろしい, bB honesta skatolo お伽話でも personigi しないかぎり成立しない。しかしいろいろな「形容詞+名詞」の場合には單に組合せだけをみただけで、すなわち單なる rezonado だけでは、はたして Esp. で實際使われているものかどうか判断ができかねる場合もある。Klara ĉielo の成立を疑つた人は日本有数の大家である。ここで我々はこの大家の自分で得心のできないときは疑つてみるとゆう學的良心を尊重するとともに、この疑を解決する方法を研究せねばならない。

もつとも簡単な方法は辭書をひくことであろう。Plena Vortaro, SAT にはこの種の用例がたくさん載つてゐる。しかし Plena Vortaro は形容詞のところとそれに結びつく名詞はかなりでているが名詞のところとそれに結びつく形容詞はあまりでていない。これは辭書としてはやむをえないことであると思う。すなわち形容詞のほうの用例にはかならず名詞がついてくるが、名詞の説明はかならずしも形容詞なくともできるからであらう。例えば klara ĉielo の問題は ĉielo をひいてはだめで、klara で求めなければならない。そこで Plena Vortaro をさかんに利用するにしても、名詞のほうから相手の形容詞を探す方法を他のもので補うことが大いに必要であり、また形容詞のほうから相手の名詞を探すのにも、Plena Vortaro といえども全部の場合が載つてゐるわけではない。

それでつぎの方法としては自分で讀書のさい集める方法をとらねばならない。信頼に値する大家の文章を読むとき「形容詞+名詞」に氣をつけて、書き抜いてゆ

普通學力檢定試験問題

——9月24日札幌で施行——

エス文和譯

1. Li estas bona pafanto.
2. Ĉu vi jam trovis vian tranĉilon?
3. Se li petus min, mi dirus al li la veron.
4. Ĝi venu, kaj mi pardonos al ĝi.
5. Li estas tiel dika, ke li ne povas trairi tra la malvasta pordo.

注意：譯文は、なるべく日本語らしい文體にすること。

和文エス譯

1. 北海道の都市では札幌が一番大きい。
2. 本島は人口四百萬ある。
3. もう雨は降っていません、日が照っています。
4. 馬に水を飼いなさい、水をほしがっているから。
5. お父さんには鉛筆を青いのと赤いのと、お母さんには帳面をいただきました。
6. 世人曰く、正義はついに勝つと。
7. 學生諸君、すべからず常に大望を持て。
8. 口頭試験がすんだら、家へ歸つてよろしい。

くとよい。あわてなくともよい。すこしずつでもためてゆくのは楽しみである。自分の編輯の辭書が成長してゆくのだから。

また和文エス譯、作文のときに自分でもいろんな「形容詞＋名詞」の組合せを考えてみることもできる。こんな組合せはすでに誰かが使つたであろうか、あるいはわはたして他人に他國人に理解されるであろうか、などいろいろ問題ができる。それをためておいて、機會があつたら他人に、他國人に批判してもらうことである。

聞くところによると、文部省の英語教授研究所とかでこうゆう單語と單語との組合せの必要を認め、これに Collocation とゆう名を與えたそうであるが、早稻田エスペラント會會長の勝俣銓吉郎教授はそんな collocation なんて名稱のない數十年前から英語でこの實例を勤勉に集めておられていたが、今年その一部分を整理されて「英和活用大辭典：Dictionary of English Collocations」なる 1938 ページのものを出版せられた。この本をめ

くつてみて、「なるほど語學研究はこれなるかな」と感嘆せざるをえない。和英辭典がいまなお日本の esperantistoj にも参考になるごとく、この英和活用大辭典は Esp. の作文にもかなり役にたつ。しかし英語と Esp. とは同じものでない。我々 esperantistoj は Esp. のこんな辭書をつくりたいものだ。

フランス語には Bar, Dictionnaire des Épithètes et Qualificatifs, p. 552, Garnier とゆう、名詞にそれに結ぶつくことのできる修飾語がずらりとならべてあるものがある。

Collocation の問題は「形容詞＋名詞」にかぎらない。例えば「動詞＋目的語」などは重要なものである。Plena Vortaro は名詞からは動詞がでにくい。例えば「缺損を補う」に kovri が使えるかどうか調べたくとも deficito に載ていない。kovri には載つてはいるが、しかしこれは kovri la deficiton と kovri を考えついたときなら、kovri でひけるが、「補う」をなんといつたらよいか、迷つてるときにはだめである。

言語による表現のちがい

問

本誌八月號で S-ro 岡本が質問をよこせば返答する旨表明されたのを幸い次の二問題をお尋ねする。

I) 次の疑問文と感嘆文はエスペラントではどうして區別するか。

{Kiom granda ĝi estas?

{Kiom granda ĝi estas!

二文ともこれで差支えはないか。

英語では次のように區別する。

{How big is it?

{How big it is!

II) us の形で現在、過去、未來の時制はどうして表現するか。例えば

Se mi estus birdo, mi flugus tien.

とゆう文は、これ一つで現在も過去も未來も表わすことができるか。英語の場合は次のようにわかる。

現在 (prezenco):—If I were a bird,
I would fly there.

過去 (preterito):—If I had been a
bird, I would have flown there.

未來 (futuro):—If I should be a
bird, I would fly there.

答

岡本好次

ここに提起された質問は主としてエス語と英語との表現の差違を中心としたものであることは注目すべきである。この質問をなされた方は英語に堪能な方である。だからこんな質問が出たとも云えよう。

我々日本人がヨーロッパ語を學ぶ時は日本語とそのヨーロッパ語のあまりの差違のためこれを比較して問題にする人は少い。つまり日本語と歐洲語とは大差あるものと初からきめてかゝっているのでは、日本語と比較して何故そんな風になつてゐるかという風なことをあまり質問しない。エス語も歐洲語と親類筋といつてよいので我々日本人がエス語を學ぶ場合も同様にあまり日本語の構造と比較してエスペラントについて云々することが少い。尤も獨習書には多少とも日本語の構造との比較について述べてゐるが、之を讀む人々は大して氣にとめてゐない。

エスペラント講習會などでは大抵日本語との比較の外に英語との比較などを説明する。大體エスペラントの講習會（東京などの）に出る人で英語を知らぬ人がないので英語と比較して説明する方が日本語と比較するよりも効果的である。英語の文法はよくしつてゐる人でも案外母語たる日本語の文法は忘れてしまつてゐる。（殊に日本語文法でも文語文法より口語文法の方がおろそかにせられてゐる。）だからエス語を學ぶ時も日本語と比較して考える事が少く、寧ろ既知の歐洲語たる英語とかドイツ語フランス語等と比較し勝である。

そしてエスペラントを既知の英語獨語等と比較した時多少の食いちがいを發見する時は非常に變に考え、エス語をとがめることが多い。しかしこれはエスペラントを學ぶ前に英語や獨語等を學習してゐるからであつて、逆

(TKHM 生)

にエスペラントを前に習得し次に英語なり獨語なりを學ぶとしたら、きつと其の人は英語がエスペラントとちがつていることに奇異の感じを抱き、これを咎める氣持になると思う。

上の二つの御質問も、英語の基準を以てエスペラントを觀察されたので、こういつた御質問が出たことゝ思う。英語とエスペラントとが、夫々いろいろの點で相當ちがつた特質をもつていてとゆうことを忘れられたからではないかと思う。第一人稱を示す代名詞は日本語では「わたくし」「わたし」「わし」「あたし」「わらわ」「われ」「拙者」「僕」等々殆ど無数の種類があるのに、エスペラントでは“mi”唯一つである。これなども不思議といえば不思議であるが、既に英語が“I”唯一つである事を知っているから不思議に思わないのである。日本語では上の如き代名詞の使いわけによつて目上から目下に物を云つてゐるかも知れり、ものによつては性別もわかる。澤山の區別があつて煩わしい代りに、また便利でもある。エス語や英語では唯一個であるから (mi; I) 學習が容易であるが、日本語の様に味がない。女が云つても mi, 老人が云つても mi, 子供が云つても mi であるとうゆうことはあまりに單調と云えぬこともないと思う。こゝうゆう風にエスペラントと日本語とを比較したならばもつともつと不思議なことが多い。しかし我々はエス語と日本語との非常な差違について考える時はそれは當然なこととして何とも考えないが英語とエスペラントとちがつているような場合にはいろいろ疑問をもつことが普通である。講習會の時などもそんな點の質問がなかなか多い。

こう考えてみるとこゝに提出された二つの質問も大して不思議な問題でなく、各言語は各獨自の表現様式をもつていてとゆうことを考えエスペラントにはエスペラント獨自の特色があり英語には英語獨特の様式があると思えばすべて解消してしまうものである。(私はこれらの言語の比較を研究される事はエスペラントの研究にとつて大切なことであると思つてゐる。だからこの御質問は不要とゆう意味でゆうののではなくさういつた觀點から考えてくれゝばよいとゆう意味なのである。) 即ち

- I) { Kiom granda ĝi estas?
(どれほど大きいですか)
Kiom granda ĝi estas!
(なんと大きいこと)

の二つの文で上の方が疑問文であり第二の文は感嘆文であるが、この兩者は見たところ全く同一で唯第一の文には文末に疑問符(?)がついているので疑問文であることがわかり第二の文は文末に感嘆符(!)がついているから感嘆文であることがわかるだけである。だから兩者の符號を取り去つてしまえば疑問文か感嘆文か全くわからなくなつてしまふ。しかしエスペラントとしてはこれが特色なのだからしょうがない。英語では

- { How big is it?
How big it is!

とゆう風に主語 (it) と動詞 (is) とをおきかえることによつて疑問とそうでないのとを區別することができるのがその特色であるが、エスペラントでは主語と動詞を前後おきかえたとして疑問にならない。だから英語では、

He is a boy.

とゆう肯定文の主語と動詞をおきかへて

Is he a boy?

とすれば疑問文になる。エスペラントではこんなに主語と動詞とをおきかえたとして疑問にはならない。疑問にしたければ文首に ĉu を加えなければならない。即ち

Li estas knabo.

をおきかえて Estas li knabo.

といつても疑問にはならない。

そこにエスペラントと英語の相違があるのである。

ところで上にあげたエスペラントの二文は紙の上では符號だけしかちがわぬなら口で發音する時は符號を云わないのだから意味をとりちがへはしないかとの疑問が出るかもしれないが發音上からもこの兩者は區別されるのが普通である。それはエスペラントでも各國語の如く疑問の時は文尾を尻上に發音するし肯定文では尻下りに發音するのが普通である。エスペラントでもこの習慣を取入れている。だから上の兩文は發音上の疑問文は尻上に發音するし下の感嘆文では尻下り氣味に發音するのだから兩者の發音にはちがいがあ

ることになる。だから耳で聞く場合は符號はつけられないがその代り發音の差異によつて聞きわけることができるのである。(エスペラントでも英語でも肯定文の形のまゝで文末を尻上に發音して疑問に用いることもあることに注意されたい。日本語でも同様である。)

日本語でも唯文字で書いたものを見ただけではどんな意味かわからないものがある。例えば

今日は學校がお休みなの(女子の云い方)
とゆう言い方にしても文の終を尻上に發音すると「お休みですか」とゆう疑問文になるし、尻下りに發音すると「お休みですよ」とゆう肯定文になる。又同じ尻下りの發音でも文全體の發音の仕方や前後の事情で單に「お休みです」の意の時と「お休みですよ」と感嘆的の云い方との二つが區別できる。又何もこれは文に限らないもので一つの單語でも同じ事である。

要するに文字ではこういつた發音上の差違を示すことが出来ないが大抵の場合は前後の文脈 (kuntekso) から考えて疑問の意味か肯定の意味かが自然にわかるのである。だから單に一つの短い文(文字で書いた)をとりだして肯定か疑問かを聞いたのではどちらとも判斷できないのである。

しかも言語とゆうものは文字でなく口で話し耳で聞いて本當の能力を發揮するもので書いた文字ではその言葉の調子や話し振が全く死んでしまうのである。

あなた

と書いただけでは男子が女子に云つた言葉か女子が男子に云つた言葉か、その年齢はどうかそんなことはサツパリわからないがもしこれをレコードか何かに吹込んだ「あなた」を聞かせたなら、それだけでその發言者の性別もわかり、どんな場合どんな境遇の人がどんな立場でどんな意味をもたせて言つたものかまで大體見當がつくものである。

之を要するに文字に書いて區別できなくても前後の文脈によつて大體の區別がつくが、しかも言語の本質は文字で書き表わすことなく口で喋り耳で聞くことであるから、文字で書いて全然區別できぬものでも發音によつ

て十分に區別できるのである。

だから文字で書いていゝんな意味を區別できないからといつてその言語を悪く云うわけにはいかない。しかも言語によつてそれぞれ特色があるので或る點は或る言語の方がすぐれているし他の點では他の言語がすぐれているとゆうことが普通なのだから。例えば上の例で英語では is it とすれば疑問とゆうことがよくわかり、it is とすれば感嘆文と考えられるが、エスペラントではこの場合どちらも *ĝi estas* (逆においても意味不變) であるから不便といへば不便だが、そのため又エスペラントの方が英語よりも便利な點がある。即ち英語では主語と動詞を置きかえて疑問にすることもあり、そうでなく助動詞を加えぬと疑問にならぬ場合もある。例えば

(肯定文) (疑問文)

You have a pencil.—Have you a pencil?

You see the boy.—Do you see the boy?

の如くである。エスペラントではこんな場合肯定文に *ĉu* を冠らせれば常に疑問文になるのだから便利である。例えば

Vi has kraĵonon.—Ĉu vi havas kraĵonon?

Vi vidas la knabon.—Ĉu vi vidas la knabon?

である。

英語では懷中時計は watch, 柱時計は clock とゆうので watch といへば柱時計でなく clock といへば懷中時計でないことがすぐわかるが、エス語ではどちらも *horloĝo* だから態々 *poŝhorloĝo*, *murhorloĝo* と云わぬと兩者を區別できぬ不便がある代りに、時計屋(時計師)とゆう時 *horloĝisto* といへばすむのに英語では watch-maker と clock-maker とどちらを使つていゝかわからない。watch も clock も作る時計屋は watch-and-clock-maker とでもするより外方法がない。(こんな造語は英語で許されるかどうか知らないが。)

結局世の中は一利一害で一方複雑で便利であれば他方その複雑なための禍も多い。

エスペラントの人稱代名詞の第三人稱複數ももつと詳しくわけて *li* の複數を *ili* とし *ŝi* の複數を *iŝi* とし *ĝi* の複數を *iĝi* とでもすれば精密なようであるが *li kaj ŝi* を示す

ためには *ili* が使えないから *liši* とゆう風なものも必要になり、同様 *ligi*, *šigi* も必要となる。*ili kaj ŝi* は *iliŝi*, *iŝi kaj li* は *iŝili* とでもするか。*li kaj ŝi kaj ĝi* ならば *lišiĝi* とでもするか。こうなつてはその煩にたえないことになる。結局複数は *ili* だけにしたザメンホフの考の賢明であつたことを思う。簡単のために不便が多く複雑にした方が便利な場合は複雑な方をとればよいが、複雑の繁にたえぬ時は簡単の方が多少不便でもいゝとゆうことになる。

II) *us* の問題も I) と同様のことが云える。エスペラントでは結局

Se mi estus birdo, mi flugus tien.

とゆう文は現在の場合にも過去の場合にも未来の場合にも合せて用いることができるのであつて、換言すれば時間を超越しているとも云えるのである。

Rozo estas floro.

と云ふ文で *estas* は形の上では現在であるが意味から云えば時間を超越した眞理を示している。つまり時間を几帳面に云い表わすことにすると時間を超越したものを表わす時に不便になる。これと反対に假定法 *us* は時間を超越しているが、それで現在の場合過去の場合未来の場合にも用いられることができるのである。

しからば *us* を含んだ文で現在か過去か未来かを知りたい時はどうするかと云えば、つまり前項でも述べた如くその前後の文脈によつて決定すればよいのである。前後の文脈を離れてはわからないのである。そこにエスペラントの假定法の特色があるのである。こゝが英語のそれとちがう點である。

尤もエス語でも *us* のついたものは全然時間を超越した表現ばかりかとゆうのに必しもそうではないのである。

特に受身の文は嫌應なしに合成時 (*kunmetita tempo*) 的に表現するもの故時間が入つてくる。例へば

Se mi estus amata de li, ...

Se mi estus amita de li, ...

Se mi estus amota de li, ...

となる。即ちこの際どうしても時間が入つて

くる。

而してこの受動態をまねて能動態にも合成時制を用いると

Se li estus amanta min, ...

Se li estus aminta min, ...

Se li estus amonta min, ...

とゆう表現が出来る。つまりこの表現では時が入つてくる。併しこれは必ずしも英語の subjunctive mood の表現と一致するものとも云えない。それはエスペラントでは *ant*, *int*, *ont* の現行, 完了, 將然の三分詞形容詞が *esti* の假定形の *estus* に結合しただけであるから直説法の合成時制と幾分意味がちがつてくる。

之に對して英語の subjunctive mood は常に *were* とか *had*+過去分詞とか *should* (*would*)+動詞等々が組合わさつて (*were* は單獨だが) 一つの時をつくつていゝものであつて、その趣がちがう。之等についての委しい區別は別の機會に述べることにしたいと思ふが、こゝには少しだけ説明しておこう。

一例をあげれば英語なら「あの人が本当のことを云つてくれたんだつたらあんな誤はしなかつたのに」とゆうのを

If he had said the truth to me, I should not have made the error.

とゆうべきだろうが、エスペラントでは、これを

Se li estus dirinta al mi la veron, mi ne farus la eraron. (Ekzercaro § 24 にあり)

といつても差支えがなく、必ずしも主文の *farus* を *estus farinta* とすべき必要がない。むしろ前者は後者よりも簡単であるからエスペラントとしてはふさわしいのである。尤も *farus* としたのと *estus farinta* としたのでは意味に幾分のちがいがある。後者では *farinta* と完了の分詞を用いているから *fari la eraron* の行動は既に話者のこの發言以前には少くとも完了しているのだが *farus* と云えば上述の如く時間を超越しているのだから完了でなく現行でもよいのであつて、換言すれば *estus farinta* の時でも *estus faranta* の時でもいゝのである。(こゝの場合 *farus* を以て *estus faranta* の意味をもたしめると

• Lernilo •

ESPERANTO, de Lu Bi 13×19cm 48 p.,
eld. de la aŭtoro, Dhonburi, Siam, 1939.

タイ國の言葉で書かれた獨習書。鍵から語彙の部をとりのぞいた程度の、きわめて簡単なものであるが、最近國の名を改めて興隆の意氣に燃えている、この國から、これが出されたことは悦ばしいことである。成功を祈りたい。

• Beletristiko •

NEĜULINO KAJ ALIAJ Fabeloj, de Fratoj Grimm, trad. de Kabe, ilustrita de A. Langeberg, 19.5×27cm 94 p., eld. de Sennacieca Asocio Tutmonda, Paris, 1939, Prezo: 18 fr. fr.

さきに“Patroj kaj Filoj”の復刻を出した SAT で、こんどは、おなじ譯者の手になる、グリム兄弟の童話を出した。一般に外國の出版元では、教科書、辭書の他のものは、よほど特殊のもの（例えばザメンホフの著作物）でないかぎり、初版が賣りきれると再版を出さない傾向がある。（ザメンホフのもので、例えば、聖書の單行本は絶版になつたし、これは特別の事情があるにしろ、“Bataloj de l' Vivo”も數年前品切れになつたままである。これは遺憾であるが、さらに、“Fundamento de Esp.”が一昨年品切れになつたままであるなど、むしろ、不都合である）。こう

ゆうことは論理にあわぬように思う。それは la eraron となつていて eraro は既に特定であるから既に行われたか行われつゝある eraro であつて未來の eraro とは考えられない。併し一般の場合 farus は estus faronta の意味をもつことができる。だから farus の方が意味が廣くなる。云いかえると意味が曖昧になる、しかしその曖昧な點は前後の文脈でわかるのが普通である。前後の文脈でわかるとすれば estus farinta と云うような複雑な表現よりも farus とゆう簡単な方がよい。

同様に從屬文の estus dirinta の方も前後の文脈でわかるのなら dirus を用いた方がよ

ゆうところへ、これらの古典的翻譯をつぎつぎに出す企てのなされたことは喜ばしい。

初版は 1906 年, Moller & Borel から, “Elektitaj Fabeloj” (17×21cm, 199 p.) の名で出されたもので、復刻版はそのうちの約半分、なだかい「白雪姫」,「狼と7匹の仔山羊」,「蛙の王様」など 14 篇をおさめてある。

SAT の文學委員會で、言語的の訂正を幾分加え、それについては、卷末に説明してある。

用紙も上等、印刷も大きな活字で鮮明にしてあり、型も大きく、挿繪も美しく、およそ SAT らしくなさそうな出版物である。

MISISIPI, de L. Malaĥ, trad. de I. Jurysta, 14×21cm, 62 p., eld. de Juda Esperantista Grupo en Parizo, 1939. Prezo: 10 fr. fr.

なだかいアメリカの黒人リンチ事件の一つをとりあつた三幕劇。黒人が白人の女(醜業婦)を凌辱したとゆう、單なる嫌疑で、10歳ばかりの少年もまじつて7人がリンチにあつた事件を、ユダヤ作家がユダヤ語で書いたもので、現代アメリカ文明に對する激しい批判がしてある。

これを翻譯したのもユダヤ人、出版したのもユダヤ人エスペラント會である。

• Diversaĵo •

BES-a ADRESARO, 14-a eld. (1939/40) 12×15cm, 54 p., eld. de Bohema Esperanto-Servo, Potštejn, Ĉeĥomoravio, 1937. Prezo: 1 sv. fr.

世界各國の文通希望者 810 の住所氏名を収めたものである。これの内容は、多年の経験によつていて、信頼できるものである。

い。併し dirus だけでは時間的に前以て云うとゆう意味をわからせることが十分でないと思えば antaŭe とゆう副詞をもつてきて補えばよい。つまり

Se li antaŭe dirus al mi la veron, mi ne farus la eraron. (Ekzercaro § 24 にあり) とすればよい。Ekzercaro § 24 に於てザメンホフはこの形の方を推奨しているものと思う。どちらにしても

Se li estus dirinta (…… antaŭe dirus) al mi la veron, mi ne farus la eraron.

とゆうエスペラント文では主文の方が farus となつていたのでこの文全體が現在の事實に

國語觀——國際語觀

岡本千萬太郎氏の新著について

岡本氏の新著『國語觀』を読むと、

私は「日本では日本語、國際的には國際語」を理想とする。この場合の國際語にはエスペラントのような中立的でたやすい人工語を採るべきで、そうすることがやがて國際間の意思の疏通を助け、いたずらな國際紛争をよして、世界と結びつける力ともなるものである(97 ペ)。

時には日本語をよして、エスペラントにしようなどとたわいもない夢を見ている者がある(99 ペ)。

【よい日本語とよい國際語】 私は何も國際主義をあふるのではない。國家主義と國際主義との調和を計るために、前述のように「日本ではよい日本語・國際的にはよい國際語」を理想とする。その國際語としては、今のところエスペラントを推す。今の様に英語をありがたがりながら、英・米と覇を争うようなやりかたは、私には分らない。日本は國語の愛護から、進んで國際語の愛護、又は世界語の創造においても世界を指導する意氣どみを持て。(103 ペ)。

など、その他にも一二、國際語とかエスペラントの問題に觸れて居る。

これは岡本氏が思いつきや行きがかりで書いたのではなく、氏が古い同志であり充分研究と理解をもつておられるからである。昨年の夏頃ひよつこり私を訪れた岡本氏が、「あなたは十三四年前に松山で講習をされた石黒さんでしようか。當時松山高校學生で聴講したのですが、それにしてはあまりお變りがないので人違いかと思つて居ました」といわれたことから、その當時のこと、エスペラントの話を一としきりしたが、私自身も岡本氏が同

志であることは全く知らなかつた。音聲學協會の研究會でも時には顔を合せた様にも思うが、『國語と國文學』などで時々研究を發表しておられることから、國語學、言語學關係の人とばかり思つて居た。

上に述べた『國語觀』には「新日本語の建設と云う副題がついて居り國語と文化と人間とを愛しそだてるために」とその扉に書いてある。その説くところは私などとも考え方が非常によく似て居て、私がこうした本を書くとしたら 80% は同じものになるだらうと思う位である。

國語國字を國民の所産として、國語・國字と國民文化との關係を見、歴史的・社會的に國語を研究して、國語を全體的に認識・體得し、國語の理想を定め、健全な國語觀を立て、國語・國字問題の解決をはかるうとするのが、氏の國語學即國語問題等の目的であり、對象であり、方法である。

この本はいわゆる國語學の本ではない、國語問題についての書でもない。まず國語問題學の序説と云うべきもので、現下の國語國字問題にはどんな問題があり、どう考えるかを知るのにまことに好觀の著である。

その所説が平明で、キビキビして居てまことに氣持よく讀める。

國語國字の問題に關心をもつ人は勿論、最近とみにやかましく論じられる問題の所在を明かにし、これに一見識をもつため、又國際語を學習研究する人がその國語觀の上に、より確かな、より正しい國際語觀をたてるために、この本の一讀をすすめたい。(四六判三百餘ページ、價1圓50錢、白水社發行)

石 黒 修

反對の想像とも考えられるし過去に反對の事實の想像とも考えられる。

だから上のエスペラント文は英語に譯すと

If he said the truth to me, I should not make the error.

とも考えられ、又

If he had said the truth to me, I should not have made the error.

とも考えられる。(普通の場合には後者の方が蓋然性が多いと考えられるが)。

同じような Ekzercaro の用例を拾つてみると、§25 に

Mia ora ringo ne estus nun tiel longe

serĉata, se ĝi ne estus tiel lerte kaŝita.

(私の金の指輪もあんなに上手にかくされていなかつたらこんなに長くかゝつて探すことはないのに。)

とゆうのがある。主文には estus serĉata と現行の分詞が用いられている。だからまだ現在探しているわけであるといつてよい。即ち現在の事實に反對の想像といつてよいと思う。併し從屬文は estus kaŝita と完了の分詞を用いている。

こゝがつまりエスペラントと英語とその表現の様式に相當ちがひのあることを示しているものといつてよいと思う。

大戦前夜の大会

第31回萬國エスペラント大会情况

ヨーロッパの空一面を inkubo のような黒雲がおそっているとき、第 31 回萬國エスペラント大会が、スイスの首府ベルンで開かれた。

7月30日から8月5日まで。

1914年の夏、パリで開かれるはずであつた第10回大会——このとき、ザメンホフは、パリへの途中、ケルンからひきかえさなければならなかつた。おもえば、ことしは、その jubileo(?) である——のことをおもいだして、参加者の足は、おのずからにぶりがちであつた。

昨年のロンドン大会の参加者 1602 人に對して、ことしのそれは、その半分にもたらぬ 765 人。1920 年、世界大戦ののち最初の第12回大会（ハーグ）の 408 人からのち、すくないレコードである。

地元大会委員長 Buchli 氏は、この事情について、「開會の辭」のなかで、いゝおよんでいる。

「深酷な質問を書いた、いくつもの手紙が私を不安にいたしました。『未來はどうなるでしょうか。戦争になつたら、どうしていただけますか。わが家へ二度と歸れぬかも知れぬとゆうのに、私が美しいスイスへの旅をおもいたつてであろうなどと、信じられますか』とゆうのであります。」と。

しかし、かれは、戦争の放火犯としての怖い責任をわが身にひきうけるような政治家は、世界中にただの 1 人もあるはずがないとゆう樂觀的な確信をのべた。

「復雜微妙」な現實は、やがて、この永世中立國流の樂觀主義をうらぎつたが、それは、25 年まえにくらべて、ちようど 1 ヶ月おくれた。

それゆゑ、さいわい、大会はつつがなく開かれた。

去年の大会では、オーストリアが襲われていたが、ことし、チェコスロヴァキア人の影がとられなかつた。そして、來年、マルセーユでは、——大会そのものの運命すらあやういのであるが、よし、それが開かれるにしても——ザメンホフを生んだポーランドからの参加者を期待できるであろうか。

大会における IEL の報告は、しかし、これらの悲觀的材料にもかかわらず、この國際的組織の狀態がよりよくなりつつあることを述べた。

この大会に政府代表をおくつた國國。

スイス。ベルジウム。フランス。ハンガリア。オランダ。ノールウェイ。アメリカ。

さて、前夜懇親會につづいて、

第1日は、7月30日、日曜日。会場は、カジノ。

開會の辭は、うゑにのべた Buchli 氏、ベルン市の交通局長である。

「エスペラント運動は、センチメンタルな神秘的平和主義ではない。それは、思想的目標を夢みるものではない。それは現實の基礎のうゑに立つて、學習しやすい言語を與え、人間同士の理解の手段たらしめるものである。そのためには、エスペラント運動は、おたがいに、おいての政治や、文化に啄を入れるものではない。」

ついで、スイス聯邦會議およびベルン州政府を代表して、州政府統領 Dürrenmatt 博士

の挨拶。いままでの萬國大會でなされた、來賓演説のうちで、これは、エスペランティストにとつてもつとも興味深いものであろう。

「スイスは、國語として、ドイツ語、フランス語、イタリア語、ロマンス語の4箇をもつており、かつ、このことを誇りとしております。われわれが4箇の國語を持ちながら、これがなんの障げをもしていないことを、おうくの外國人は、不思議におもうであります。しかし、それには、われわれが幾世紀もかゝつて、言語の混亂に打克つたところの秘訣があります。すなわち、これらの4箇の國語を超越して、國家の必要とすることについての意識、われわれが連帶性を持つとゆう氣持、われわれの理想および仕事と義務との共通性があるのであります。この氣持、この、より高い段階の『合言葉』、心の言葉、祖國に對する眞の愛の『合言葉』によつて、われわれは、たがいに結びつき、理解しあい、おたがいの言葉を尊敬しあつております。この示唆は、エスペラントの成功に對し役立つものではありますまいか。」

大會會頭 Schmid 氏は、會頭になつた挨拶のなかで、26年まえ、おなじ壇上にあつて(第9回大會ベルン、1909)、エスペラントの讃歌の響きわたつたとき、ザメンホフの眼にかがやいた涙を見た——これが、ザメンホフが出席した最後の大會であつた——ことをおもひうかべた。

各國政府代表の挨拶。

祝電の披露。ワルシャワのザメンホフ家からのものと、コペンハーゲンで開かれたSAT大會からのもの——SAT 大會が「中立」エスペランティストの大會に祝電を送つたのは、歴史的な事件である——とが、特に注目された。

各國エスペラント團體、その他の挨拶。ヘロルド主筆テオ・ユンク氏が、ドイツおよびチェコのエスペランティストに代つて挨拶したことは深い印象を與えた。

ついで、IEL 會頭ルイ・バスチャン將軍の挨拶。

「20以上の放送局が、エスペラントで定期

的に放送しております。フランスでは、昨年11月、教育省が、各學校あてに、毎土曜の放課後のエスペラント教授をすゝめた通牒を出しました。イギリスでは、40校以上で公式にエスペラントを教えています。

ヨーロッパの空もやがては晴れましょう。そうすれば、エスペラントも急速にさかんになるでしょう。そうした勝利をば、われわれのうちの年おろい者たちは、自分の眼で見るわけにはゆきますまい。だが、それはどうでもよい。わかい人たちは、その勝利を見るでしょう。それでよいのです。」と。

午後2時からは ekskurso.

それから、プロテスタント派の diservo, エスペラントでの説教と讚美歌。

第2日、7月31日、日曜日。

午前9時から、國際キリスト教エスペラント聯盟、言語委員會の各分科會。

10時15分から、IEL の第1協議會。

會長バスチャン將軍報告。

「ロンドン大會は大成功であつた。その結果、組織問題は解決され、こののちは、大會は調和のうちに開かれるであらう」。

祝辭が讀まれる。かつてのオーストリアエスペラント協會の副會長 R. Frey 氏のものが感銘を與えた。

「わたくしはエスペラントのために働くことをやめません。『エスペラントによる觀光客の招致』の成功により、エスペラントに徹底的反對であつた要職の人をも動すことができました。外國の同志諸氏が協力してくだされば、やがて(2—3年のちに)は、よき目標に達することができるであります。」

IEI 書記長ゴールドスミス氏の報告。

「困難な事情にもかゝらず、IEL の状態はよくなりつゝある。1938年には、あたらしく、ギリシア、ハンガリア、ユーゴスラヴィア、ニュージーランド、スイス各 landa asocio が IEL に參加した。チェコ、カタルニヤ、オーストリアの landaj asocioj を失つたため、asocia membro 807 を失つたが、individua membro は、2697 から 3057 にふえた。ロン

ドン・Guérille氏は、3回にわたって300ポンド（邦貨約5000圓）寄附すると約束した。Delegitoの數、1937年1011人；1938年1319人；ことしは1506人。」それから、「4月の年次役員會において、われわれは、戦争になつても、かつがつながらでも、仕事をつづけて行くことを決定した。」

1938年度のIEL參加會員増加率競争の優勝者が、500%のスイスエスペラント協會であることが報告され、證書が與えられる。

討論。

ウィennaの國際エスペラント博物館は、どうなつたか？——閉鎖されているが、最近の通知によれば、安全である。

エスペラント運動を、Ligo de Popolojに改組せよ——研究を要する——その實現は不可能だ。

IELと萬國少年團組織とのあいだに關係があるか。——いずれ協定が結ばれよう。

盲人分科會。科學者（ISAE）分科會。IEL委員會。

3時から、Olsvanger博士の、Ligo de Popoloj提唱の演説、“Verda Internacio”。

6時から、ベルン中央會堂でのカトリクの儀式。

この夜、パリの放送局は、ブーロニユ・シュル・メールの第1回萬國大會（1905）の状況を放送し、パリ、リヨン、ベルン各局の協力によつて、大會の參加者は、これに耳を傾ることができた。

第3回、8月1日、火曜日。

9時から Lingva Komitato の第2回協議會。

10時から、第3回一般會議。

UEAが、この大會に特別の分科會を持つことを自ら拒み、かえつて、大會參加者へ、最近號の機關誌——それには、“re-unuĉigo”なる文章が載っている——を配布したことが

波瀾をおこす。だが、それは、大會の調和を破ることに失敗した。

スウェーデンのマルムグレン氏が、IELの名において、宣傳に關するいろいろの提案。商業學校生徒の獲得の重要性に言及する。

第4日、水曜日。

ユングフラウ峠への登山。

第5日、木曜日。

わかいユーゴスラヴィア人 Lapenna 博士の演説「國際語の社會的意義」。

「言語の意義は集團的使用にある。この見地から、國語と國際語には原則的な差異はない。この意味で、すでに使用者の集團を持つエスペラントを『人工語』と呼ぶは、いたずらに誤解を招くだけで、あたらないことである。

各種分科會。

吉例の大會舞踏會。

第6日、金曜日。

各種分科會。

第7日、土曜日。

大會閉會式。

各分科會の報告。

IEL委員會の“Rezolucio”朗讀。

“La Internacia Esperanto-Ligo sincere dankas la specialigitajn esperantistajn asociojn, kiuj bonvolis esprimi al ĝi afablajn sentojn okaze de la 31-a Universala Kongreso en Berno.

Siavice IEL volas sciigi al ĉiuj asocioj, kiuj utiligas Esperanton por iu anj celo, ke ĝi estas preta kunlabori plej larĝe kun ili por difinitaj celoj en la tuta mezuro, kiam tiu kunlaboro ne kontraŭstaros al la neŭtraleco, kiun ĝia staturo kaj la bezonoj de ĝia ĝenerala propagando al ĝi trudas.”

來年のマルセーユ大會への參加申込者、すでに208人と報告される。

バスチャン將軍の挨拶。Buchli氏の閉會の挨拶ののち、會場につるされていた、世界最大の綠星旗がおろされて、IELへ贈呈された。

LA REVUE ORIENTA

Novembro 1939

Jaro XX N-ro 11

海外の話 題 かん

科学とエスペラント

①

ブラジル地理学統計学会の新しい機関誌「ブラジル地理学雑誌」(Revista Brasileira de Geografia)は、主要な論文(原文ホルトガル語)には、フランス語、イスパニア語、イタリア語、イギリス語、ドイツ語、およびエスペラントで resumo がつけてある。原文の9ポイント活字に對し、他の國語は6ポイントの小活字を用いてあるが、エスペラントだけは8ポイントを使つてあるのが目立つ。

②

ウトレヒト市(オランダ)のゾンネンボルグ天文臺では、國際通信にエスペラントを利用しているが、海外向き諸印刷物は、オランダ語、イギリス語、ドイツ、フランス語、およびエスペラントで書いてある。

郵便交通とエスペラント

①

スイスのアルプス郵便自動車(旅客をも運ぶ)の新版時間表の記事は、スイスの公用國語(ドイツ語、フランス、イタリア語)の他にエスペラントで書いてある。

②

ブラジルのベルロ・ホリゾンテ市で6月催された第一回青年切手展覽會に際しては、場内から出した郵便物には、緑星入りのエスペラント語日附印が押された。

デンマルクにエスペラント時代

①

デンマルク旅行協會(O. P. Rejsebureau)は、エスペラント部を設け、デンマルク・エスペラント旅行局(Esperanto-vojaĝoficejo por Danujo)の名を用いて、エスペランティストの観光客の吸収につとめることになった。

②

Fakse-Ladeplads の公學校では、最上級、第8學年でエスペラントを必須科として課することになった。

③

デンマルク鐵道従業員聯盟の半月刊機関誌“De Goede Tempelier”は、エスペラント欄を設けた。

外國雑誌のエスペラント

①

ハンガリアのラジオ雑誌“Rádióélet”の6月2日號は、ブダペスト局のエスペラント放送の大きな反響について寫眞入りで大々的に書いている。

②

アメリカの有名な大衆文化雑誌“Life”の2月13日號には、表紙にノーマ・シャラーの寫眞を入れ、例の映畫「痴人の悦び」の紹介をしているが、この映畫でエスペラントが話されることに言及している。

第7回北海道エスペラント大會

9月24日・札幌市

第7回北海道エスペラント大會は9月24日札幌市富貴堂ホールに於て開かれた。当日は朝からの豪雨であつたが、前夜すでに札幌に集結した遠隔の地方の同志や、早朝に汽車でまつしぐらに駆けつけた同志達が、雨に濡れながら開扉前の會場の前に待ちあぐんでいられた。参加申込者 62 名中出席者 37 名。

大會發會式は豫定より遅れて 10 時より木村氏司會の下に舉行された。

1. 君ヶ代齊唱。
2. 宮城遙拜。
3. 戦歿勇士の英靈に默禱並に皇軍將士の武運長久祈願。
4. La Espero 齊唱。
5. 準備委員長挨拶(高瀬正榮氏)。
6. 大會長挨拶(堀眞道氏)。
7. 地方會代表挨拶 (HEL) 相澤治雄, (小樽佛教エス會) 藤川哲藏, (旭川エス會) 當麻憲三, (札幌エス會) 枋内和男, (小樽エス協會) 村田振一。
8. 祝辭, 祝電披露。

これにて發會式を終り直に聯盟總會の前半に移る。議長に高瀬氏就任, 書記前田, 枋内。

1. 聯盟名譽會長推戴——高瀬議長より聯盟初代名譽會長として木下三四彦氏を推薦すれば満場拍手を以てこれを承認。木下氏起つて力強い就任の挨拶を述べらる。(木下氏は辯護士にして文化運動に對しては最もよき理解をもつて居られる)。

2. 戦病死された中島洪氏, 長い間學會會員だつた田上儀子氏, 小樽佛教エス會長岡崎靈夢氏, この一年間に物故された三氏の靈に對して同志として心からの默禱を捧げる。

3. La Tagiĝo 齊唱。

引續き記念撮影あつて午前中の日程を終り 11 時 30 分より休憩に入る。

午後 1 時より北海道地方第 1 回普通學力檢定試験が 1 時間に亘つて施行された。臨時試験委員として高瀬, 相澤兩氏任命され, 受験者 15 名。問題はエス文和譯 5 題, 和文エス譯 8 題, 口頭試問 10 題であつた。

2 時 30 分より聯盟總會後半と大會協議會

を座談會の形で開く。先ず相澤聯盟常任委員より會計並に事業報告あり。質疑の後

1. 規約一部改正の件 (會費値上げの件は次年度まで保留)
2. 展覽會用資料蒐集の件
3. 聯盟幹事改選(大部分留任)
4. 中等學校にエス語導入の件 (執行委員を任命明年の宮崎大會に提出する)
5. 次年度大會開催地の件(小樽市に決定)等の諸議案の審議あり, 4 時議事を終了。

午後 5 時より狸小路明治製菓ホールにて懇親晚餐會が開かれる。堀大會長, 木下聯盟名譽會長も出席。食事後約一時間に亘つて自己紹介, 各人各様多彩な表現で満座を笑で沸騰させ, 續いて餘興, 隱藝の披露などあり, 7 時 30 分 Al la fratoj を歌つて散會。

北海道大會記

Kongreso に雨は付物と北海道大會ばかりではなく日本大會でもきまつて居る。その日も吉例によつて秋雨がしとしとどころではなく沛然と降つて來た。それでも熱心な Samideanoj は 8 時に受付とゆうので富貴堂の開店前からつめかけた。やがて札幌の有名な阿部村山兩女史の指揮の下に受付嬢達は整然と部署につき受付が開始せられた。参加者諸君は會費を取られたり大會記章や佐藤君の考案になる kongreslibro (参加證を兼ねた kajero に Programo, Espero, Tagiĝo 等が印刷してある) や記念品の手帳をもらつたりして喜々として入場する。會場は小じんまりとした感じのよいホールで正面には舞臺がありゆうに 100 人は入場出来るが約 50 名入場の用意がしてあり一部分は ripozejo に當てられてあつた。巨大なダリヤの花が一面にかざられて馥郁たる香が場内に Mistera sono と共に流れて居る。地元札幌の會員は云わずもがな, 小樽, 旭川遠くは函館のと各地各様の同志がぞくぞくとつめかける。

10 時より Malferma Soleno. 24 回日本大會の名司會者であり又若き國民外交官の名聲

〔寫眞説明〕 向つて左から——〔最前列〕木村、當摩、長田、堀、木下、高瀬、相澤、高橋、福田、前田の諸氏；〔中前列〕阿部、村山（靜）、村山、栗林、岡部、成田、中村、小澤、野口の

諸嬢；〔中後列〕水野、細井、佐々木、松原、藤田、田中、竹吉、川名、枋内の諸氏；〔最後列〕高柳、後藤田、藤原、吉田、藤川、村田、脇坂、江口、千葉、佐藤の諸氏。

を新聞紙上にほしいままにした札エスの至寶木村喜壬治君（キニジと同君は云つて居るが君春ともよむんだそうな）が開會を宣し、君ヶ代齊唱、宮城遙拜、護國の英靈に感謝並に皇軍の武運長久祈願の默禱、エスペーロ齊唱、準備委員長高瀬正榮先生（札エス會長）の Saluto, 札幌控訴院判事元學會監事堀眞道氏を大會會長に推薦、堀判事登壇して大會會長として Saluto される。次に地方會代表の Saluto, 來賓としてエス運動のよき理解者であり最も強力な後援者であり今回北海道エス聯盟の名誉會長を快諾された北海道の名士であり政治家である木下三四彦先生が挨拶される。自分は始めてエスペラントの大會に出席して見たのであるが、さながらアラビヤナイトの物語の裡にある様な心地がする。日本人は小さな島國根性をすててもつと大きな世界に生きなければならぬ。エスペラントは日本の世界的飛躍に役立つだろうと叫ばれた。

祝電祝文の披露、大阪の進藤靜太郎氏から激勵の Saluto, 祝電は日本エス學會、元小樽エス會長坂下清一君、菅原鐵雄君其の他。これで開會式を終り引續いて HEL 總會にうつる。

高瀬先生に議長をやつていただく、高瀬議長先ず木下氏を名誉會長に推薦、木下先生全出席者の盛んな拍手の裡に就任の挨拶をされる。つづいて今は故人となられた北海道のエス運動に貢献の多かつた田上夫人、中島泱氏、岡崎靈夢氏のために默禱を捧げた。時間の都合上聯盟總會の議題審議は大會協議會と一緒にする事とし、記念撮影のためカメラの前にまずい面をさらして晝食を取る。

13時から初等學力檢定試験、試験委員として大阪の進藤氏が來札されるはずであつたのが、都合で御出席出來なくなつたので、高瀬先生と僕とが臨時試験委員に學會から任命された。おかげで僕は初等試験をドロップする事は免れたが反對に試験をされるんぢやないかとひやひやした。

14時30分から Laborkunsido と HEL 總會を兼ねて開催、議長は高瀬先生、書記は前田君枋内君、聯盟常任委員として僕が會計報告事業報告をして、議事に入る。1. 聯盟でエスペラント展覽會を開催する。2. 同展覽會用の材料を蒐集する事。3. 中等學校にエス語を導入する方策如何。大體可決されその起草委員として、高瀬長田枋内の三先生が指名された。4 は聯盟會費値上の件。これは當分現行のまま。5. 聯盟幹事改選、大體再選され不明の分は後で報告してもらう事になる。6. 次回大會開催地毎年ゴタゴタする問題だが、小樽の Samideanoj が協會と佛教エス會の名に於て快く引受けられたのは全くエスペランティストの手本とすべき態度と感心した。

16 時より明治製菓三階に於て懇親晚餐會。高瀬準備委員長の挨拶、堀大會會長 Vespermanĝejo estas Seka（明治セーカは酒なし）manĝaĵo estas seka sed niaj koroj estas malsekaj と駄洒落を飛ばされる。ナイフとフォークがはげしく上下する事ややしばし、Sinprezentado にうつる。エス語研究の苦心談あり、十年一日の如く進歩せざる Sabotanto (?) の告白あり、老骨に鞭つて遠い所をわざわざ出席された美少年あり。札鐵の kurso でエスペラントを7日間で仕上げそとなつた美少女あり、その後にはナントかkantoが次から次へと披露され、いとにぎやかな大會晚餐會ではあつた。（相澤治雄）

SUR LA JURNALISMO

新聞雑誌とエスペラント

新

聞

滿洲新聞 8. 8. 「全滿エス語懇談會開く」——前號報道欄記載懇談會について。

Manchuria Daily News (大連) 8. 8. “Manchu Esperanto Federation Meeting”——同上。

中外日報 8. 16. 「日向路の旅——中井玄道」——「八絃一字の鐘」の項は都濃町の會員河野誠恵氏について書き、エスペラントに觸れている。(淺野三智氏報)

日本學藝新聞 9. 5. 「エスペラント文化通信」——“Pri Esperanto”と、“Per Esperanto”にわけ、Pri Esperanto には、「日本書紀エス譯完成」、「全滿エス懇談會」、「聖林でエス臺詞入映画流行」。

朝鮮日報 9. 10. 「學藝面」の「波蘭の印象——鄭寅燮」に、ポーランドの汽車の中でエスペランティストにあつた挿話。(高允鎮氏報)

中外商業 9. 11. 「ことしの國際エス語會議」——第31回萬國エスペラント大會の情況。

讀賣新聞 9. 12. 「國際エス會議盛會」同上。

朝鮮日報 9. 15. 學藝面「世界の耳」欄に「國際エス會議盛況」。(高允鎮氏報)

小樽新聞 9. 21. 「エスペラント大會」——第7回北海道エスペラント大會について。

日本學藝新聞 9. 20. 「雜誌展望」に「エスペラント」10月特輯號について紹介。

雜

誌

文藝春秋 10月號 隨筆「古きもの新しきもの——土岐善磨」にエスペラントの獨習書、近刊の、石黒修氏「よく解るエスペラント自修書」、城戸崎益敏氏「エスペラント第一步」について。

文藝首都 10月號 創作「綠星章——横田正之」——大連航路で言語の不通から起つか波瀾がエスペラントで解決。レヴオ・オリエンタやヘロルド・デ・エスペラントの名も出る。

聲 9月號「歐洲に於けるカトリックエスペラント運動の現状——田沼利男」——寫眞入りで5ページにわたり紹介。

陸上日本 9月號「フィンランドのホープ——長距離陣の精鋭群パウル・ズヨプロム(加藤勉譯)」——エスペラントから重譯と附記。

祭政 第2號 9月號で報道のとうり、「エスペラント」欄を設け、この號には、“Spirita Potenco——Teiichi Mutoo; trad. T. Nakamura.”

祭政 第3號「エスペラント」欄“Spirita Re-edukado——Teiichi Mutoo; trad. T. Nakamura.”

カタカナジダイ 8月號「キターシナ、マシユウ トコロドコロ

(3)——イトウ コウイチ」——エスペランティストにあつたこと。

久須乃木 第10號(臺灣總督府專賣局)「白蟻(昆蟲の生活から)——アル・エフ・ボーン、宮本新治譯」——ヘロルド・デ・エスペラントから續譯と附記。

東洋之光 4月號「強き國民精神とエスペラント——嚴浩爽」——事變に際しての日本エスペラント運動の動きを紹介し、朝鮮のエスペラント運動のこれへの参加を提唱。(洪亨義氏報)

知識人の指針!・日本唯一の文化新聞!

日本學藝新聞

創業——タブロイド型八頁・月二回五、廿日發行
 五年——一部十錢・半年一圓廿錢・一年二圓四十錢(郵税共)

社會、思想、文學、科學、美術、音樂、映畫、演劇等々各文化の
 正確なる報導並に眞實なるデヤナリズムの創造と新文化の建
 設!文化各面の權威者執筆!

東京市麹町區內幸町二ノ二二
 (振替口座二二三六九五) 日本學藝新聞社

各地報道

原稿は 20 字詰に！
締切は毎月 1 日着便

東 北

〔盛岡エス會〕 久方振りて近況を報告する今宵、山の端の夕霧を縫つて望月が昇る。——一年を沈黙の裡に過した譯だ。——その間 MER には大した novaĵo も無かつたが、決して醉生夢死の情眼を貪つて居たのでは無い。『盛岡はみちのくに』消えて無くなつた譯ではない。哀しい哉、表型に出る何物も無かつたが、anoj は夫々内に燃えて、克くエス—イスモに生きて居た。只一つ 6 月に宇都宮から榊原麟氏が、岩手縣立農試に轉任されて、淋しい MER に、新しい力を加えて下さつた。氏は、人の識る如く、極めて熱心なエス—チスト。宇都宮の同志にはお氣毒乍ら、吾々は氏をみちのくの曠野に迎えた事を歡ぶ。内燃の炎は、今や外に燃え出る ŝanco を與えられたからである。

8 月 29 日着。簡閱點呼の爲歸省された先輩大川晃氏を迎えて、井川先生、小原、榊原、淺田、岩本の anoj が、MER-ĉambro に rond-sidi する。何時もの事乍ら、和やかな aero に包まれて感ずる事だが、こんな feliĉo があるとも知らないで、魚釣りや、雀撃ちの輩と間違えたり、毛蟲に觸わるように怖ろしがつたりする人達が、不思議でならない。

宮古在の病院に勤めて居られた工藤隆子嬢から電話があつた。復、MER に歸つて來られるのかと悦んだら、東京に行かれるとの事。今や大川氏も歸京されて、再び MER は沈黙に陥ちて行く。だが『盛岡はみちのくに』消えてしまう譯ではないのだ。(岩本)

關 西

〔名古屋エス會〕 Semajna Kunsido——相變らずの酷暑にもかかわらず 8 月は一回の休みもなく Revizoro の研究會は續けられまし

た。雷雨の夜も炎暑の宵もいつもと變りなく出席者は常に 12-3 名と云う熱心ぶりである。Revizoro の講義もだんだん終りに近づいて行きます。これからいよいよ燈火親しむの候、多數の samideanoj の御出席を希望してやみません。

二水會——第二回の會話會は 9 日の水曜日夜白木氏宅で開かれました。この日はどうしたわけか、出席者 4 名と云う少數。いささか寂寥を感じましたが、四人は自由に勝手なおしやべりをしたり、レコードをかけたりして楽しく一夜を過しました。(S. Isobe)

〔大阪エス會〕 毎火曜午後 6 時半より信濃橋日清生命館 6 階ワセダクラブに於て例會を開き川崎直一氏の“Lingvo-Stilo-Formo”による文法講義と“Z 讀本”による輪讀研究を續けて居る。其他 8 月 22 日第一回茶話會を本町一丁目染料會館に開いた。司會者ヒワ氏宮崎の古田次雄氏東京よりの歸途出席せられ來年度大會の懇談をせらる。

☆8 月中例會 會合 5 回、出席者延 51 名。

☆OES 唱歌會 毎週金曜午後 6 時半より染料會館に於て、小泉氏指導して練習を續けて居る。出席者 12-3 名。會費一ヶ月 30 錢。

☆初等講習會終了 參加者 8 名内女子 4 名、講師兒島壯一氏講習後も引續き 3 名程例會に出席して居る。

☆OES-Somera Hejmo 8 月 12 日-13 日南海沿線フケに開く。參加者 13 名、會員家族 8 名。夏の日を海邊に出て早朝より夜フケ迄家族と共に遊ぶ例年の行事は和氣満ちて大成功であつた。進藤氏夫人令嬢共同伴 4 名。ヒワ氏 Gefiloj 2 名。以上當日の筆頭。

☆池川清、松田勝彦兩君應召 今事變に多數の會員を聖戰に送つた OES より今また有能練達の兩君を出す。會員一同切に兩君の武運長久を祈る。

☆9 月 19 日秋季總會、早稻田クラブにて。新委員として貫名美隆、隅谷信三、マキヤマキンスケの三氏當選。先に委員中より應召勇士を出し缺員中の處茲に陣容全く整うに至つた。委員會提案の會費値上の件は委員會附託となり、總會は全會員數の 1/4 以上出席の場合成立する様會則の變更は全員賛成。當日總會に先だち特別講演として進藤靜太郎氏の“Pollando 事情”(エス語)を聴く。その要點は Historia geografia, Statistiko, Geopoli-

tiko に就き約一時間興味深き講演であつた。
 ☆9月24日 Pikniko, 秋晴れの千里山～山田公園へ OES 恒例家族同伴遠足會！女子12名男子11名の多數で近來に無い賑やかさであつた。家族同伴参加者の筆頭は當日の世話人ヒロマサズミ氏で會員5名（最近お生れの赤ちゃん共）次に進藤氏4名、兒島壯一氏3名の順、但し新家庭人の参加無きは淋しい。
 ☆10月例會豫告 毎火曜日、信濃橋日清ビル、早稻田クラブにて Z 讀本の輪讀と例會前18時半より1時間川崎直一氏の文法講義繼續中。第3火曜の特別會合と10月の遠足會は未定に就き大阪エス會へ問合せの事。

（伊藤委員報）

IEL 大阪事務取扱を開始

學會及び IEL の承認のもとに今回大阪に於て IEL の事務取扱を開始する事になつた。但し取扱地域は大阪以西中國、四國、九州に限る。其他は凡て在來通り學會で取扱う。同地方の IEL 會員は會費拂込み、聯絡等または新入會の場合利用せられ度し。

事務擔當者並に事務所は下記の通り。

伊藤幸一

大阪市北區東梅田町28 プリミヤハウス内
 振替口座 大阪 94899 番

〔和歌山〕 La Suno の本陣和歌山に9月2日緑丘會創立第一步を踏み出す。前田米美委員長他千田嬢等25名集る。事務所は當分豊原町小笠原譽志夫氏方。尙3月15日より一週間前田君指導で初等講習會開催参加者10名。
 ☆La Suno の良き協力者大阪の松田勝彦氏應召の後を受けて、隅谷信三氏引受けらるゝ事となつた。此の際他の地方會の御援助を希望する。

九 州

〔學會福岡支部〕 月例會。8月15日午後7時より九大惠愛團食堂に於て支部例會を開催し次の事項につき協議した。參會者6名。

1) 役員改選の件。改選の結果評議員は全部重任、幹事には次の5名が就任した。

野見山丹次、堀内恭二、間田直幹（以上重任）、田中國雄、吉田龍夫（以上新任）。

2) 普通學力檢定試験施行の件。來年度宮崎大會を控え、來る10月22日に福岡に於て普通試験施行の事とし直に試験委員會宛申請した。

3) 日本大會の件。寄附金問題其他に關し打合せ實行方法を決定した。

〔公告〕 普通試験日程變更

前號に公告の福岡市における普通試験は都合により、10月29日（日曜日）に變更します。

試験委員會

本郷だより

10月號は、かなり廣い範圍に反響をよび起しました。

今年もあと1號となりました。來年の計劃について、いろいろ考えておりますが、なにか御希望があればお知らせください。たとえば、エスペラント文の多いことがのぞましいとか、きわめて初歩的な讀み物もほしいとかなど、一般的な問題についてもどうか。「和文エス譯」は、しばらく休むこととなります。

先月號で特輯に多くのページを割いた埋合せに、今月はエスペラント文を多く入れました。

小坂賞委員會公告

候補者推薦 來年度大會で發表されるべき今年度小坂賞候補者を御推薦ください。被推薦者は個人、または、共同事業をなした個人の集團、推薦者1名または1團體につき被推薦者1件のこと。

推薦締切：12月25日

寄附 2圓 名古屋 岡野徳次郎氏

毎月一回
一日發行

エスペラント

第七年
第十一號

昭和十四年十月十日 印刷納本
昭和十四年十一月一日 發行

編輯兼
發行
印刷人

大井 學
竹田 佐藏
東京市神田區三崎町二ノ四

定價一部20錢・送料5厘

6月分 1圓20錢・送料共
1年分 2圓40錢・送料共

印刷所

一匡印刷所
東京市神田區三崎町二ノ四

發行所 財團法人日本エスペラント學會 振替東京 11325
所 東京市本郷區元町1丁目13番地4 電話小石川5415

は が き

宮崎市 南廣島通三

杉田 醫院内

第二十八回日本エスぺラント大會

郵便

二切

錢手

準備委員會

御中

☆ 第28回日本エスぺラント大會 ☆

参加申込書

1. 氏 名 (フリガナツキ) _____
2. 職 業 (或イハ學校名) _____
3. 住 所 _____
4. 滞在豫定 日間 _____ 6. 前夜懇親晚餐會
5. 宿舍申込 有・無 _____ 出席・不出席
7. 第2日觀光 参加・不参加 [第 班]
8. 所屬エス會 _____ JEI 會員 (會員外ノ方
ハ消スコト)

★送金内譯 (小爲替ハ・準備委員會事務所宛)
(振替貯金ハ・鹿児島 8802 番へ)

送金方法 _____ 小爲替・振替 (不要ノ方ヲ消サレタシ)

- A. 参加費 _____ 1 圓 00 錢
B. 前夜晚餐會費 _____ 80 錢
C. 晝餐會費 _____ 50 錢
D. 觀光費 _____ 3 圓 00 錢
E. 懇親晚餐費 _____ 1 圓 50 錢
F. 寄附金 _____ 圓 錢
計 _____ 圓 錢

★御願い：送金は振替を御利用ください。(拂込用紙は郵便局でくれます) なるべく 10 日前までに御拂込を。それ以後は郵便局の「受領票」を當日受付へ御持参下さい。参加申込者は同時に参加費用をとりまとめて御送金下さい。

エスペラント講習所

昭和14年度第5期生募集

初等科	期間	10月17日から12月22日まで
	時間	毎週火、金曜午後7時から9時まで
	講師	
	教材	エスペラント讀本(30錢)
	會費	全期分前納3圓(本會會員は2圓50錢)
	會費	
中等科	期間	10月16日から12月21日まで
	時間	毎週月、木曜午後7時から9時まで
	講師	
	教材	エスペラント中等讀本(30錢)
	會費	全期分前納3圓(本會會員は2圓50錢)
	會費	
高等科	期間	8月12日から12月23日まで
	時間	毎週土曜日午後7時から9時まで
	講師	學會主事 三宅史平氏
	教材	ザメンホフ讀本(50錢)
	會費	10月14日以後2圓
	會費	

會場 本會講堂

申込 開講當日受付(なるべく前日までにハガキでお申込みおきください)。

財團法人日本エスペラント學會

本郷區元町1丁目13 市電本郷元町下車文化アパート横入る

☆特典 本學會講習所修了者は、エスペラント普通學力檢定を無試験で受けることができる。

新撰エス和辭典 岡本好次編 上製80錢・送料6錢 並製60錢・送料6錢

新撰和エス辭典 岡本好次編 800 ペイヂ 2圓50錢・送料6錢

エスペラント案内 城戸崎益敏著 知識・文法・讀み物 30錢・送料3錢

大學・中庸 野原休一譯 60錢・送料6錢 孝經 野原休一譯 30錢・送料3錢

惜しみなく愛は奪ふ 有島武郎著・東宮豊達譯 75錢・送料6錢

ヴェルダ・カルト 石原榮三郎著・山中英男譯 1圓・送料6錢

霧の中 山本有三著・露木清彦譯——パリで放送好評のラジオ劇——15錢・送料3錢

海神丸 野上彌生子著・大崎和夫譯 40錢・送料3錢 財團法人日本エスペラント學會

倫敦塔 夏目漱石著・西 成甫譯 15錢・送料3錢 東京本郷元町1丁目13 振替東京11325番 電話小石川5415番

御友人を御勧誘ください！

(勧誘用印刷物さしあげます)

最新刊
第五編

自孝德天皇紀・至持統天皇紀
二五二頁・價一圓八十錢・送料十錢

五冊一時 (内地三十三錢)
書留送料 (東京十二錢)
外地六十二錢

日本書紀

野原休一譯

戦い、い
また「愛しく」活きたか、われらは
エスベラント譯日本書紀をこぼして
身近くまざまざ眺めることができる。
諸君がこのエスベラント譯を
手にごり、その親しみやすい
文章に接するならば、諸君は
そのここ一つのみのゆるみにも
エスベラントを學んだここに
喜びと誇りを感じるであらう。

われわれの
遠い先祖が
彼らの日を
いかに逞しく
かに美しくも

第一編 神武天皇紀

一〇〇頁・價一圓二十錢・送料六錢

第二編 自綏靖天皇紀
至應神天皇紀

一二〇頁・價一圓二十錢・送料九錢

第三編 自仁德天皇紀
至宣化天皇紀

一六八頁・價一圓二十錢・送料九錢

第四編 自欽明天皇紀
至皇極天皇紀

一六四頁・價一圓八十錢・送料九錢

